

Kmet, delavec  
in obrtnik  
naj bodo naro-  
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.  
Naročnina:  
za celo leto Din 30'—  
za pol leta „ 15'—  
za inozemstvo  
za celo leto Din 50'—  
Inserati po taritu. — Ple-  
menim vprašanjem naj  
se priloži znamko za od-  
govor. — Ne frankirana  
pisma se ne sprejemajo.

# Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vsakdo vžival  
vse sadove  
svojega dela in  
marljivosti!

Kopirani se ne vra-  
čajo. — Plača in toži  
se v Ljubljani. — Ured-  
ništvo in uprava je v  
Ljubljani v Kolodvorski  
ulici št. 7. — Telefon  
inter. št. 2506. — Račun  
pri poštni hranilnici  
št. 14.194.

## Naš praznik na Krškem polju.

Veličastna manifestacija kmetске misli. -- Slavnostni sprevod. --  
Pomembni govori. -- Sloga slovenskih in hrvaških kmetov.

Kakor že nekaj let sem tako smo tudi letos priredili na zgodovinskem Krškem polju krasno uspelo kmečko prireditev, ki je že po celi deželi znana pod imenom »Kmečki praznik«. Letos, tik pred volitvami, pa je bil naš praznik še mnogo veličastnejši in tudi pomembnejši kakor prejšnja leta, ne samo zaradi števila zborovalcev, ki so našim govornikom burno pritrjevali, vsi v polni zavesti, da gre tu za nekaj velikega in odločilnega, da gre za zmago kmečke misli v naši državi.

Že zgodaj zjutraj so se pričele zbirati kmečke množice od vseh strani. Ljudje so prihajali z vlaki, na vozovih in peš, ena sama nepregledna vrsta odločnih borcev za sveto kmečko stvar. Točno ob določeni uri se je razvil slavnostni sprevod na Krško polje. Pestro okrašeni vozovi s skupinami mladičev, koscev in žanjic itd. so s svojo lepoto prireditev prejšnjih let skoro da prekašali, za kar gre vsa hvala požrtvovalnemu delu pripravljalnega odbora in naših krajevnih organizacij, zlasti pa tovarišem Pireu, Grebencu, Glihi in Znidaršiču. Več se res ne da narediti.

Takoj po prihodu na slavnostni prostor, kjer se je med tem že zbrala tisočglava množica, je stopil na oder tov. Anton Grebene, ki je pozdravil navzoče zastopnike naše stranke tov. Ivana Pucelja in dr. Mačka iz Zagreba, podpredsednika bratske nam Hrvaške kmečke stranke, potem okrajnega kandidata za Brežice tov. Pintariča. Ljudstvo jih je burno pozdravljalo.

S toplimi besedami se je predstavil po pozdravu poslušalcem naš okrajni kandidat tov. Radković, za njim pa je povzel besedo tov. Ivan Pucelj, čegar govor objavljamo v celoti.

### GOVOR TOV. PUCLJA.

Tov. Pucelj je izvajal:

Danes praznujemo že tretjič kmetски praznik na lepem in zgodovinskem Krškem polju. Dovolj je vzrokov, da se tudi kmetje zberemo enkrat skupaj, da praznujemo tudi mi enkrat enkrat svoj dan in da si tudi mi enkrat stisnemo med seboj roke. Še globlji pa nam postane pomen kmetskega praznika na Krškem polju, kjer so se pred

stoletji naši predniki borili za pravico delati in imeti svoj košček kruha, če imamo pred očmi dvoje dejstev: Da so se kmetje vedno borili za svoje pravice in da se morajo še danes boriti ter da so se že naši predniki pred toliko in toliko rodovi zavedali, da se morajo nasloniti na pomoč hrvaškega kmeta.

Od tedaj pa do danes se je spremenila le oblika, vsebina je ostala ista. Gospoda je danes sicer drugače oblečena, v bistvu pa je ostala ista. Ni sicer več v gradu graščaka, pač pa je danes v mestu bankir, ni več graščinskih valpov, pač pa je danes mnogo drugih gosposkih hlapcev, ki tepejo kmeta.

### Za složen nastop.

Spreminjajo se časi, spreminjajo se oblike, vsebina ostane ista. Gospoda ukazuje in vodi, kmet pa jo mora poslušati in ji slediti.

Če hoče kmet dobro gospodarstvo v občini, v deželi, v državi, tedaj mora spoznati, da je on velikan, ki leži žalibog vznak, po njem pa pleše in ga muči vse polno zajedalcev. Te zajedalce vreči s sebe, to je tvoja naloga, kmet. Povedati ti je treba, da si močan, vzbuditi te je treba, da jih moreš pometati s sebe.

Povedati ti je treba, da sta si hrvaški in slovenski kmet enaka v trpljenju, povedati ti je treba, da vaju enako teptá belgrajska carska čaršija in da vaju enako izkorišča. Pred njo moramo braniti ne samo svojih kmetских, temveč radi tega tudi naše slovenske interese.

Včasih so kmetje rabili v obrambi svojih pravic cepce, danes imajo v svojih rokah uspešnejše orožje in to so kroglice pri volitvah. S temi najbolj lahko tepete svoje izkoriščevalce. Dve leti po ustanovitvi nove države vas gospoda ni pozvala na volitve. Gospoda si ni upala z vprašanjem pred vas in si je tedaj odgovorila sama. Sama se je izdajala za narodne zastopnike, nas pa, ki smo proti temu ugovarjali, je zmerjala z boljševiki in državi nevarnimi elementi.

Izgleda pa, da si hoče gospoda dati na svoje vprašanje tak odgovor, kakor sť ga želi sama. Ponekod hoče ta odgovor izsiliti z ba-

tinami, s kopiti in puškami, nekje pa z drugimi sredstvi. Mesto da bi odgovoril narod, si hočejo odgovoriti sami.

### Premalo zavednosti.

V naši državi je 30% Hrvatov, 8% Slovencev in 40% Srbov. Vlada pa izključno le srbska gospoda, ki ne tvori v lastnem narodu niti procenta. In po čigavi krivdi vlada? Po krivdi ljudstva samega, po krivdi njegove nezavednosti. Ne pozna se to samo pri mostovih, pri cestah, pri zadrugah, to se pozna povsod. Poglejmo samo uradništvo! Ko sem bil v vladi, sem dal 284 uradnikom v svojem resoru oni položaj, ki jim je šel in ki jim ga so do tedaj krtili. Ko sem v strankinem načelstvu to sporočil, so mi moji tovariši ploskali, kajti mi smo sicer res kmetiska stranka, smo pa ravno zato pravični napram drugim stanovom. Za časa svojega ministrovanja sem imel v Kragujevcu načelnika, ki je imel dva razreda nekake kmetijske šole, bil pa je v 4. skupini I. kategorije, vse polno pa je bilo na Hrvatskem in v Dalmaciji in tudi v Sloveniji uradnikov, ki so imeli maturo in še višje šole, pa so bili v III. kategoriji. Zakaj to? Zato, ker so bili ti Hrvati in Slovenci in ne Srbi. O teh razlikah vedo najbolje povedati naši cestni mojstri, ki v nasprotju z rečnimi mojstri še niso imeli ministra, ki bi jim dal pravice, kot jim gredo.

### Kreditna politika.

Poglejte na primer našo kreditno politiko! Letos je dala Narodna banka 1.337.000.000 Din kreditov po 6% in od teh jih je dobila samo srbska belgrajska čaršija 900 milijonov dinarjev; vsi drugi, kredita nujno potrebni sloji in kraji pa so dobili le ono, kar je ostalo. Nastal je celo pregovor: »Če hočete, da se ne bo o čem kaj čulo, pošljite to v Belgrad!«

Dejali so nam: Vi ste separatisti! Naš odgovor je: Separatisti so tisti, ki zatirajo svojega manjšega in mlajšega brata, ki ga prezirajo, separatisti so tisti, ki zatirajo enakost.

### Naši zavezniki.

V politiki ni prošnje. Če hočemo kaj doseči, če hočemo, da ne bomo

plen drugih, se moramo postaviti na lastne noge. In kdo naj bo tisti, na katerega naj se naslonimo? Tisti ki je nam, ki je slovenskemu kmetu enak, enak po zastopljanju, po trpljenju. Če se zveže bankir z delavcem, že vemo, kdo bo pri tej zvezi izgubil. Če se zveže kmet z bankirjem ali z dohtarjem, tudi vemo kdo bo pri tem izgubil.

Iščimo zaveznikov drugje. Slovenci imamo med 315 poslanci samo 26 svojih ljudi, toda kaj naj opravimo s tem številom? Poleg sebe pa vidimo pod vodstvom Stjepana Radića krepko organiziran hrvaški narod, ki je še bolj zastavljen od našega.

Lani smo dobili Slovenci za ceste 8 in pol milijona, Hrvatje, ki jih je od nas štirikrat več, pa le 18 milijonov, vse drugo pa je šlo doli v Srbijo. Lani smo dobili Slovenci za zidavo novih šol pol milijona dinarjev in jih dobili tudi res izplačanih, Hrvatom pa so nakazali 1.800.000 Din, nikoli pa jih niso dobili izplačanih.

### Kdo je hlapec?

Kdor trdi, da mi hlapčujemo pri Hrvatih, ta zavestno laže. Kako naj hlapčuje hlapec pri hlapcu? Hlapec je pa oni, ki se je šel udinjat k bankirjem. (Pfuj!) Glavno je, da ostane kmet v svojem bistvu zdrav, da more vztrajati napram fronti nasprotnikov. Kajti danes smo na mejniku, na velikem in važnem mejniku, katerega se zavedamo vsi. Zaveda se ga le ena stranka ne in to je SLS.

### Klerikalci — centralisti!

SLS je leta 1920 zavrgla svojo prejšnjo politiko in postala proticentralistična, protikorupcionistična ter se je postavila na avtonomistično stališče. V koliko, je seveda vprašanje. Priznati pa moram, da se je za svoj program res borila vseh sedem let, ne glede na to, kako so bili njeni uspehi. Tedaj je v blazni zaslepljenosti blatila vsakogar, ki je hotel v Belgradu kaj doseči z resnim delom za Slovenijo. Tedaj nas je proklinjala v »Domoljubu« in v »Slovencu«, danes tri tedne pa je imel voditelj SLS dr. Anton Korošec svoj velik programatičen govor, v katerem je

dejal: »Tekom desetih tednov svojega sodelovanja v vladi smo spoznali, da gleda srbska radikalna stranka na ureditev države z istega stališča kakor mi!«

Kaj se to pravi? To, da so slovenski klerikalci ravno tako centralisti, kakor srbski radikali. Če se sedaj SLS izgovarja, da je Pašič umrl in z njim centralizem, potem je to le prazna fraza, kajti Pašič je res umrl, ostalo je pa za njim vse polno še hujših centralistov.

In. dr. Subotić, aktiven minister in voditelj vladnih radikalov, je nedavno na javnem shodu javno izjavil, da je NRS glasovala za vidovdanske ustavo zato, da ohrani suverenost srbskemu plemenu. Dr. Subotić je pristaš ministrskega predsednika Vukičevića, onega, s katerim se je dr. Korošec zvezal.

### Dr. Korošec je legal!

Dr. Korošec je 7. julija izjavil, da ima NRS široke poglede za potrebe slovenskega naroda. Če je to res, potem je dr. Korošec sedem let zavestno legal.

Kar smo mi pridobili za ceste — ko sem na primer lani pridobil 12 milijonov za Slovenijo — so oni to zasmehovali, češ, da pobiram drobtinice. Kje so pa letos one pogače in potice, ki so jih oni obljubovali? Mi smo dosegli lepe zneske za ceste, za zadržuge, za živinorejske razstave, kaj so pa oni dosegli? Lani smo dajali in skrbeli mi, letos pa ni od nikoder nič. Slišali smo sicer velikansko baharijo, uspehov pa ni bilo od nikoder. Proračun je bil letos tak, da nas odira in dvojno tepe. Pravijo, da je lani glasoval Pucelj za davke, ne povedo pa, da je Pucelj skrbel, da ostanejo ti davki tudi doma. Oni pa so letos glasovali za to, da plačujemo davke, ki ostanejo potem Srbom. Lani so zabavljali čez proračun, ali pa je letos morda kaj boljše? Za Slovenijo in Hrvatsko prav gotovo ne.

### Kaj dobi SLS?

Dr. Korošec pravi sedaj: »Po volitvah grem v vlado.« Torej bo šel v vlado tedaj, ko bodo vladini predali prazni, zlasti ko bodo prazni za Slovenijo. Vprašanje pa je, če bo v vlado sploh šel. Z raznimi govoricami o paktu se narod samo demoralizira in kviri s pomočjo raznih obljub. Sedem let so varali ljudstvo in ga vzgajali le v tem, da jim je verno sledilo. Ko obljublja ljudstvu vlado in denar, so podobni skušnjavcu, ki je izkušal na gori Odrašenika: »Vse to ti dam, če me moliš!« Toda kar je skušnjavec obljubljal, je bilo božja last. In kar oni obljublja narodu, je naročilo, to si bo narod dal sam sebi iz svojega. Če bodo oni res kaj dali, seveda!

To obetanje je lažnjivo. Dokaz temu je, da so se oni zvezali z Vukičevićem, ki je bil pet let Pašičev minister, torej je bil soodgovoren za dejanja, ki jih oni očitajo prejšnjim režimom. Kako preganja sedanja vlada korupcioniste, dokazuje slučaj v vranjskem okrožju, kjer kandidira Dragović, ki je bil sicer zvest pristaš Pašiča, ki pa je le kmetski poslanec. Ker se ga pa

vlada boji, mu je postavila nasproti poštnega ministra Vljaka Kocića, znanega advokata in korupcionista, ki je prišel v konkurz. Drug slučaj je, da je vlada nasproti kandidaturi Nastasa Petrovića, starega radikala in bivšega Koroščevega zaveznika, postavila kandidaturu Velje Popovića, sedemletnega Pašičevega kabinetnega šefa Zakaj? Zato, ker se vlada Petrovića boji.

### Glavo za glavo!

Naši ljudje so v Južni Srbiji kamenjani, pred sodiščem jih čakajo, da ne bi vložili kandidatnih list, policija jih preganja. Še v Sloveniji nismo varni pred temi nasilji. Naš kandidat, živinozdravnik Ravtar v Kamniku, je bil ravnokar prestavljen v Kačalik v Macedoniji.

Rečem pa: Za vsako našo glavo bomo mi ob svojem času zahtevali dvajset njihovih glav.

In tako vlado zagovarja SLS! In v isti sapi z volilnimi nasilji nam ponuja dr. Korošec božje premirje, treuga Dei in prosi, naj ga ne preganjamo, ko bomo mi na vladi. Mi tega že poprej nismo delali. Koliko krivic sem popravil jaz samo Slomškarjem in drugim pristašem SLS in to s pomočjo voditelja srbohrvatskega naroda Stjepana Radića! (Buren »Živio!«)

Srbski kmet že obrača hrbet tem vladnim radikalom in kakor kaže, ga obračajo tudi davidovičevci. Kakor kaže, se bo spremenil sladkorček, ki se ga dr. Korošec nadeja, v grenak pelin. Če je Nikola Pašič, ki je bil drug mož kot pa Vukičević, zbral skupaj 141 mandatov, jih bo Vukičević spravil skupaj kvečjemu 90, ali kakor nekateri sodijo, le 75 mandatov. Zdi se, da bo Vukičevićeva lojtrica le prekratka, da bi pomagala dr. Korošcu do okenca.

82% nas je v državi kmetov. In mi vzdržujemo vse. Kako pa nam je za to sedanja vlada hvaležna? Ob priliki sedanjih vremenskih nezdoljivosti ima ubogi minister za poljedelstvo en sam majhen milijonček za pomoč kmetom, radikali in SLS pa so izglasovali 42.000.000 Din za tri črnogorske prince, za to, da se izprehajajo po svetu.

### Agitacija z vero.

Zaupniki SLS strašijo po deželi ljudi pred Puceljem in govore, da smo mi proti veri. Agitacija z vero je velika laž! Sveto Pismo pravi: »Po sadu, po dejanjih jih boste spoznali!« In to laž boste spoznali po njenih uspehih. Laž je, da smo mi proti veri, ker smo vsi katoliki. In tudi če bi bili vsi neklerikalni poslanci v Sloveniji — kakih šest nas je vedno — kaj more opraviti to število proti 315 poslancem v državnem zboru. Laž je torej, da je vera v nevarnosti. Če pa je vera v nevarnosti, potem ne razumemo, zakaj se je dr. Korošec zvezal s pravoslavnicami, z muslimani in s framasoni, ki so gotovo veri vsi bolj nevarni, kakor pa smo mi katoliki.

Govornik gosp. Ivan Pucelj je končal svoj govor s pozivom, da naj volijo vsi na Kranjskem prvo, na Štajerskem pa drugo skrinjico.

### Na Kranjskem — prva!

Svoj govor je zaključil tov. Pucelj z besedami: »Ni še dolgo tega, ko je padla nekje beseda, da je v prvi skrinjici samo sveto Srce Jezusovo. Jaz mislim, da je sveto Srce Jezusovo še danes v prvi skrinjici, ker ne menja politike to, kar je božjega. Zato Vas pozivam, da vsi, ki volite na Kranjskem, vržete svojo kroglico v prvo skrinjico!«

Govorniku se je množica zahvalila z burnim odobravanjem in ploskanjem.

### Za bratsko slogo.

Po govoru tov. Pucelja je v toplih in vznesenih besedah govoril podpredsednik HSS dr. Vladimir Maček o važnosti kmetske misli, ki se je iz treh hrvaških županij danes že razširila na celo državo

in tudi na Slovenijo. Svoje pravice si bo priboril slovenski kmet le v trdni in neomajni bratski zvezi s hrvaškimi kmeti.

Vihar ogorčenja nad odpadniki pa je izzval med poslušalci govor kandidata tov. Pintarića, ki je z službeno oostrostjo ožigosal nastop g. Ureka in njegovo sedanje delovanje proti kmečkemu stanu.

### Dirka.

#### Ljudska veselica.

Po govoru tov. Pintarića se je vršila konjska dirka, o katere poteku bomo poročali prihodnjič. Celotna proslava pa je zaključila sijajno uspela ljudska veselica, od katere so se vračali ljudje domov v trdni zavesti, da ne bodo odnehali, dokler ne bo zmaga naše kmečke misli popolna.

## Iz najnovejše zgodovine SLS.

### Slovenski klerikalci postanejo velesrbski radikali! — Senzacionalno odkritje belgrajskega lista »Politike«. — Klerikalci za diktaturo.

Med klerikalci se je opažalo že pred nekaj tedni neko zmagoslavno držanje, kakor da je že vsa Slovenija njihova. Dolgo se ni moglo ugotoviti, odkod naenkrat taka korajža in tako zmagovalna samozavest. To uganko je rešil pred dobrim mesecem zagrebški »Jutarnji list«, ki je objavil svetu novice, da sta sklenila ministrski predsednik Vukičević in dr. Korošec sporazum, po katerem se bosta združili v eno samo stranko, vsled česar bo dr. Korošec naravno zastopan tudi v bodoči vladi.

Teh vesti ni nihče tajil! Nasprotno: ko se je pripeljal ministrski predsednik Vukičević v Ljubljano, so se sestali v poslopju velikega županstva v Ljubljani ministrski predsednik Vukičević, dr. Korošec in voditelj radikalne stranke v Sloveniji g. dr. Ravnihar, kjer so imeli dolgo posvetovanje. Vsebinska tega razgovora je ostala seveda tajna.

Takoj po tem posvetovanju se je odpeljal ministrski predsednik Vukičević na Bled, da poroča o političnem položaju na Najvišjem mestu. Za Vukičevićem je prišel na Bled tudi dr. Korošec. Tudi on je bil sprejet v avdienci. Na Bledu sta se ministrski predsednik in dr. Korošec pri dobri večerji še pozno v noč zadovoljno pogovarjala. Na tem sestanku na Bledu sta se Vukičević in dr. Korošec do kraja dogovorila o sporazumu med obema in zato se ta sporazum imenuje na kratko »blejski sporazum«.

### Prva točka sporazuma.

O vsebini sporazuma se dolgo ni izvedelo nič natančnejšega. Dr. Korošec je zatrjeval v enomer le to, da bo SLS zastopana v bodoči vladi — več ni rekel. To je govoril seveda zaradi volilne agitacije, češ če

bodo ljudje vedeli, da bo SLS zastopana v bodoči vladi, bo volilnih kroglic za SLS kar deževalo, kajti tisti, ki je zastopan v vladi, res lahko mnogo več doseže za svoj kraj in za svoje volilce kakor pa tisti, ki sedi v opoziciji. Ta spekulacija dr. Korošca torej ni bila baš slaba že z ozirom na bližajoče se volitve.

### Zagrinjalo pada...

Počasi pa je šel dr. Korošec nekoliko dalje. Na volilnem shodu na Viču pri Ljubljani je govoril tudi o reviziji ustave in še o nekih stvarih, ki so zelo dalekosežne, ki jih pa ni mogoče izpeljati brez pomoči velike in močne stranke.

Kar je govoril dr. Korošec na Viču, je izzvalo v Beogradu veliko senzacijo. Pokazalo se je takoj, da je dr. Korošec govoril preveč. Zato je moral dr. Korošec svoje izjave omiliti s tem, da je rekel, da je govoril samo »pogojno«, t. j. če bo to in to, da se bo zgodilo tudi to. Pomagal mu je iz zadrege tudi ministrski predsednik sam, ki je rekel beograjskim časnikarjem — kar je za nas zelo važno! — da je govoril dr. Korošec na Viču samo za volilce... To se pravi z drugimi besedami: Ministrski predsednik je rekel, da dr. Korošec svoje volilce farba, češ da jim pripoveduje nekaj in se bahi z rečmi, ki da niso res, ampak so le dobre za agitacijo in za pridobivanje kroglic...

### Senzacionalna izjava »Politike«.

Dne 10. avgusta pa je objavila kot nekaj odgovor na vse zmešnjava beograjska »Politika« sledeče senzacionalno pojasnilo nekega radikalnega ministra:

**Nauk za volitve.**

Nameni, ki jih je odkrila »Politika«, so za slovenske kmete in za kmete v celi državi skrajno pogubni in nevarni. Ti nameni jasno kažejo, da pokvarjena gospoda ne želi nič drugega kakor še naprej nad kmeti gospodariti, kmet pa se naj pokvarjeni gospodi brezpogojno pokori.

To pa ne sme biti. V naši državi imajo kmetje ogromno večino in če

se kmetje združijo, če se bo slovenski kmet naslonil na hrvaškega in srbskega kmeta, bodo vsi nameni pokvarjene gospode padli v vodo!

**Kmetje! Bodite zavedni in združite se v Sloveniji v Slovenski kmečki stranki. Na dan volitev dajte svoje glasove nam, da z združenimi močmi stremo jarem, ki nam ga pripravljajo gosposki pokvarjenci.**

**„Gospodarski parlament“.**

Šef slovenske ljudske stranke je na svojih agitacijskih shodih ponovno poudaril potrebo ustvaritve takozvanega gospodarskega parlamenta v naši državi, ki bi naj reševal čisto gospodarska vprašanja ločeno od skupščine in v lastnem delokrogu, neodvisno od parlamenta. Gotove kompetence bi se torej današnjemu parlamentu odvzele in prenesle na ta gospodarski parlament, v katerem bi bili posamezni stanovi kot gospodarski faktorji v državi zastopani in ta vprašanja samostojno reševali. To vprašanje je povzelo tudi klerikalno časopisje in ga zagovarja tako, da se lahko trdi, da tvori programatično točko bodočega parlamentarnega dela Slovenske ljudske stranke.

Zato je vredno, da se tudi mi nanj ozremo. Niti g. dr. Korošec niti časopisje SLS ne pove, kako si praktično predstavlja sestavo takega gospodarskega parlamenta. Iz izjave g. dr. Korošca kakor tudi vednega poudarjanja klerikalnega časopisja, da slov. ljudska stranka enako ljubi in enako podpira vse stanove — industriji so ponovno z veliko ljubeznijo imenovani — pa sklepamo z upravičenostjo, da namerava v takem gospodarskem parlamentu Slov. ljudska stranka videti zastopane vse stanove enako, to je, dati v njem vsakega stanu enako število zastopnikov.

Če stoji SLS na stališču, da naj bodo v takem gospodarskem parlamentu stanovi zastopani po svojem številčnem razmerju, ki ga imajo v državi — dobro. Če pa tega nočejo — in z ozirom na omenjene ljubezenske izjave vsem stanovom je več kot jasno, da tega nočejo — potem je storjen nov atentat s strani Slov. ljudske stranke na kmetsko ljudstvo in kmetske gospodarske interese! Kmetje tvorijo v tej državi 80% prebivalstva, dve tretjini izvoza tvorijo kmetski pridelki, v gospodarskem parlamentu pa bi naj bili po mnenju Slov. ljudske stranke zastopani enako z drugimi stanovi, meščanstvom, delavstvom in industrijo, ki niti po svojem številu niti po gospodarski svoji važnosti ne predstavljajo četrtine. Ali seveda, šefu SLS g. dr. Korošcu in klerikalnemu časopisju so vsi stanovi »enako mili« in »enako važni«. Gotovo od Blejskega pakta naprej, ker je ja pri radikalih ravno tako.

Mi pa hočemo do kraja razkriti namero, ki jo SLS s tem novim volilnim šlagerjem, ki naj privabi industrialce, ima.

Slov. ljudska stranka in tako tudi radikalna stranka jasno vidi in občuti, da so gospodarska in socialna nasprotja med stanovi tako velika in da je konkurenčni boj med stanovi tako oster postal, da trajno ena stranka vseh stanov obenem in enako ne bo mogla zastopati, ampak da bodo posamezni stanovi iskali stranke, ki pač ravno njihove stanovske in stanovskogospodarske interese izključno zastopajo. Vstopili bodo v kmetske in delavske stranke, narod se bo organiziral politično po stanovih. Nevarnost je, da kmetski pokret dobi večino v državi.

Kako torej izločiti nevarnost? In tu se je iznašla tista kolosalna misel o gospodarskem parlamentu. V njem bi se naj odločala gospodarska vprašanja v naprej določenem močnostnem razmerju med stanovi; parlamentu pa bi ostala čisto politična vprašanja, to je: bil bi degradiran na brezpomembnost.

Kakšna pa so ta čisto politična vprašanja? Teh namreč sploh ni. Vsako gospodarsko vprašanje je v eminentnem smislu politično vprašanje in nasprotno: vsaka politična odločitev reže globoko v gospodarstvo vseh državljanov, kakor tudi posameznih stanov.

Če pa pri teh tako važnih gospodarskih odločitvah, n. pr. carinski politiki, monopolih itd., ne odloča narod, ki je po svoji večini kmetski, in ne odločajo od njega po večinskem načelu izvoljeni poslanci, torej po večini kmetski poslanci, ampak so stanovi enakomočno zastopani, potem je to tistemu stanju, ki je najštevilnejši, v ogromno škodo. In to je kmetski stan. Z gospodarsko zbornico je storjen radi tega atentat na kmetski stan, kot stan, ki se mu odvzame možnost z večino, ki jo ima, odločati v parlamentu. In to iz bojazni pred socialnim kmetskim gibanjem!

SLS in ravno tako radikalna stranka, v kateri ja tvori SLS eno politično grupo, se boje, da bi kmetje in delavci potem svojih stanovskih zastopstev dobili večino v parlamentu in odločali gospodarska vprašanja — ki so obenem politična — v svojo korist, braneč se nasilja industrijskih velekapitalističnih krogov. Zato pa forsirajo

tako gospodarsko zbornico, kjer bi imeli kmetje, čeprav so v tako ogromni večini, le enakovreden glas drugim stanovom.

Istočasno pa hočejo potom takozvane gosposke zbornice, kjer ne sede direktni zastopniki naroda, temveč večina uradnikov in industrijcev, dati parlamentu cokljo, ki bi ga v eventualnih reformnih zakonih v korist zemljedelcev mogla ovirati.

In zato so ti predlogi — kakor ta o gospodarski zbornici, tako tudi o gosposki zbornici — reakcionarni in spominjajo na sistem, ki ga uvaja v Italiji Mussolini, po vsem svetu pa izraziti reakcionarji. Ti predlogi so udarec demokraciji. kmetski stvari pa direktni udarec in v podporo velekapitala, Zopet ena ogromna nevarnost za kmetski stan!

Slov. ljudska stranka misli, da slovenski kmetje tega ne bodo sprevideli. Žalostno pa je, če ne bodo izprevideli. Naša dolžnost pa je, da storimo vse, da jih tudi o tem natančno poučimo, da uvidijo: »gdje je opira, gdje li je neopira«.

Dr. I. Rosina.

**Ne nasedajte!**

Demokrati so polni navdušenja, ker so pridobili njihovi bratci socialpatrioti baje nekaj kmečkih organizacij iz Prekmurja pod svojo firmo. Te organizacije so mislile napraviti vsled reakcije korak na levo, v resnici pa so zašle v skupino, ki je znana po svojih policijskih metodah in ki je internacionalno organizirana v svrhu boljše zaščite kapitalizma in obstoječega sistema. Da bodo prekmurski kmetje vedeli, s kom imajo opraviti, naj upoštevajo naslednje:

Nosilec liste g. Petejan je na vse-delavskem izletu v Ljubljani dajal duška svojem patriotizmu in je na vse mile viže udarjal po italijanski buržuaziji, domačo zavezniško buržuazijo je pa pustil seveda pri miru. Zavrnil ga je šele Fimmen, tajnik prometne strokovne organizacije Amsterdama, ki je zahteval, da upostavijo najprej enotno fronto proti domači buržuaziji, ker je ta bolj nevarna, kakor ona za mejo. Delavstvo je Fimmenove lekcije razumelo in Kristanovi ministrski upi na četrto vsedrjavno stranko so šli po vodi.

Vedeti je treba tudi, da ti ljudje monarhizmu niso nič manj uslužni od demokratov. V ostalem so s kapitalizmom popolnoma solidarni in v njih zaščito pošljejo cele deputacije v Beograd. Radi njih in njihovih kapitalističnih interesov je bil učitelj Möderndorfer vtaknjen v zapor.

Cosulich linija — Trst naznanja, da vozi dne 21. septembra t. l. iz Trsta najmoderneje zgrajena, največja in najhitrejša veleladja sveta z motornim pogonom »Saturnia«, 24.000 ton, 33.000 P. S., 21 milj hitrosti — v južno Ameriko. Vožnja Trst—Buenos Aires 15 dni. Vozne liste prodaja: Simon Kmetec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

»Mi pričakujemo, da bomo dobili 100 mandatov. Pašičevci jih bodo dobili 15. Mi smo tudi doslej nastopali z raznimi listami, pa smo vendar vedno dobili večino. Tako bo tudi sedaj. Nikar se ne motite: Pogodba z dr. Korošcem pomeni mnogo več kakor demokratska zajednica. To je mnogo več! Dr. Korošec bo s svojimi poslanci vstopil v radikalni klub in to bo ena stranka. O vsem tem, kar je dr. Korošec govoril (revizija ustave itd.) so se vodila pogajanja tu v Beogradu med Yukičevićem in dr. Korošcem. Volilni zakon in zakon o oblastni in okrajni samoupravi se bosta spremenila in tudi ustava bo revidirana. Ustanovljen bo »gornji dom« (gosposka ali gospodarska zbornica? Op. ur.), na čemur se že dela. O vseh teh vprašanjih dosežen je sporazum že pred dvema mesecema. Sicer dr. Korošec tudi ne bi tako govoril. Mi podpišemo (= potrjujemo) vse, kar je dr. Korošec rekel.

Morate pa vedeti še nekaj in to je, da mi moči ne bomo dali iz rok. Če se te volitve ne bodo končale z rezultatom, kakor ga pričakujemo, homo zopet šli na volitve. Res je, da v politiki danes ni sigurnosti, ampak je vse v zraku, toda če vam povem, da sem jaz za vse to vedel že pred 10 meseci, mi lahko verjamete, da bomo znova volili, če bo to potrebno.«

Tako je govoril radikalni minister. Mogoče ni vsaka beseda popolnoma točna, ampak v splošnem bo že res, kar je mož povedal.

**Pomen izjave.**

Radikalni minister je torej rekel, da se bo dr. Korošec kar najtesneje združil z radikali, to je s tisto stranko, za katero klerikalci leta in leta niso imeli dobre besede in ki so tudi že dr. Korošca parkrat prav pošteno potegnili, kakor tudi vsakega, ki se je z njimi družil. Klerikalno časopisje je leta in leta pisalo, da so radikali največji centralisti, ki bi državo najraje čimprej posrbili — sedaj pa se vežejo klerikalci s tako stranko na življenje in smrt! Ali more to biti za slovenske kmete dobro?

**Za diktaturo!**

Posebno zanimiv pa je tisti odstavek, kjer govori o državni moči. Radikalni minister pravi, da bodo takoj nove volitve, če te ne bodo izpadle tako, kakor si radikali in klerikalci žele!

To je odkrita diktatura! Volitve so za to tukaj, da na njih pove narod svojo voljo. Narodova volja je v moderni državi najvišji zakon. Če pa kdo pravi, da narodove volje ne bo spoštoval, ampak da bo na narod pritiskal, da bo svojo voljo izpremenil, ta ni demokratičen človek, ampak je za diktaturo. V takem slučaju so volitve samo prazen plašč, za katerim se skriva volja le nekaterih ljudi, ne pa volja naroda.

Proti takim poskusom pa mora narod ostati trden in močan. Ljudje se ne smejo dati preplašiti, ampak morajo vztrajati. Ni na svetu moči, ki bi mogla zlomiti moč in silo organiziranega naroda!

# Izjava naših organizacij na Dolenjskem.

Na okrožnico Jakoba Kušarja in tozadevni oklice v osredesarških listih so poslale naše dolenjske organizacije v krški dolini naslednji krepak, pa zaslužen odgovor, ki si naj ga Kušar in njegov drug Urek nalakneta za klobuk in ga prihramiti za zdravljenje moralnega mačka po volitvah, ko bodeta objokovala svoje izdajalsko početje. Odgovor se glasi:

Dragi tovariši!

Zahvaljujemo se Ti za pismo in oklice ter za tozadevno pozornost. Nikakor pa Ti ne moremo biti hvaležni, da nas smatraš za upornike, ki Tvoj korak odobravamo in se Ti pridružujemo.

Čegava je krivda, da se je ponesrečil Napredni blok, ne bomo raziskovali, leži pa na dlanu, da Vidva z Urekom nista poklicana in od nikogar pooblašena, stvarjati tak blok brez nas in legalnega vodstva SKS.

Bil si predsednik te stranke od početka sem in zadnje čase oblastni predsednik, imel si od stranke mandat in bil cel čas nepretrgoma v vodstvu. Stanujoč v neposredni bližini Ljubljane, si imel najlepšo priliko, dobro učiniti in slabo preprečevati. Kdo v stranki je zamogel lepše pozitivno delati od tebe?

Toda namesto da si izboljšaval in skušal urediti vse po lastni in naši želji v stari stranki sami, kjer si imel moč in možnost, padaš sedaj svoji politični materi v hrbet in v nič devlješ vse nekdanje gromovite izjave proti sedanji Tvoji družbi.

Nikdo od nas ni imel takih funkcij v stranki, takih možnosti in tudi dolžnosti delati in kvišku držati prapor SKS.

In če je danes v tej organizaciji res toliko napak in nepravilnosti, tedaj se nahaja zato velik del krivde na strani dičnega tovariša gosp. Kušarja iz Notranjih gor.

Da nisi pozitivno storil nič, da nisi ničesar preprečil, pa je dokaz, da nisi ali hotel, ali nisi bil zmožen ali pa nisi imel poguma za nastop. Eno kakor drugo pa da domnevati, da tudi v svoji novi vlogi ne boš na mestu, temveč da boš v intelektualno in finančno Te nadkriljujočem krogu še bolj v ozadje potisnjen.

Da bi bila tedaj s Tvojim uskoštvo Stara pravda bolj zaslupana in bolje spravljena pri razdiralcih kmečke sloge, moreš natveziti kvečjemu omahljivcem in političnim abecedarjem, nas starih in preizkušenih borcev za Stara pravdo pa ne boš speljal seboj na žalostno pot bivšega tovariša iz Št. Jurija ob južni železnici, — našega prvega dezertarja, katerega usodo boš delil prej ali slej.

Bolje biti navaden pa sposoben vojniki, nego nezvest in nezmožen general.

In mi ostanemo zvesti vojniki pri kadru. Da smo sposobni, se boš prepričal.

Vse za kmetško slogo in kmetško poščenje!

Krajevne organizacije: Št. Jernej na Dolenjskem, Kostanjevica na Krki in Sv. Križ.

dne 6. avgusta 1927.

Podpisi so opremljeni s stampilkami!

\* \* \*

## Izjava.

Podpisani Janez Smuk, župan in posestnik na Mlaki št. 11, občina Podzemelj, sem podpisal za namestnika kandidata za srece Novo mesto in Crnomelj na kandidaturi listi Samostojne demokratske stranke. To sem bil storil zato, ker mi je g. Jakob Kušar v Gradcu zatrujeval, da je Slovenska kmetška stranka razpadla in so se bivši samostojneži združili s SDS. Ker sem se prepričal, da sem bil nalaogan in grdo zlorabljen, prekličem svoj podpis na listi SDS in izjavljam, da nečem biti več kandidat pri teh ljudeh, da ostajam zvesto še naprej pristaš Slovenske kmetške stranke, da hočem za njo delati. Priporočam vsem kmetom, naj se ne pridružijo tej strangi, ker kandidata Franca Štublerja ter pozivljam tudi Kušarja in Ureka, da spoznata svojo zmožnost, da se vrneta in ne delata škode kmetškemu pokretu.

V Ljubljani, 16. avgusta 1927.

J. Smuk.

\* \* \*

## Izjava.

Ker sem doznal, da g. Jakob Kušar izjavlja, da sem se pridružil njemu in da njegov korak odobravam, izjavljam, da to ni res, ampak da sem bil in ostanem borec za kmetško idejo, ki bo slej ali prej gotova zmagala. Poštena kmetška korenina ne naseda publiki frazam.

Božjakovo, 15. avgusta 1927.

MARTIN BAJUK l. r.

\* \* \*

## Tajništvo SDS, Ljubljana.

Danes sem zvedel, da sem brez moje vednosti predlagan duvarjem skrinjice SDS za volišče Dob.

Ker sem pa aktivni član Slovenske kmetške stranke, ta Vaš pomdani posel odločno odklanjam ter Vam polagam na srce, da v bodoče za take posle porabite vsaj svoje somišljenike.

Z odličnim spoštovanjem

Vekoslav Keglavič s. r.,  
upravitelj veleposestva.

Črnelo, 12. avgusta 1927.

## Izjava in pojasnilo.

Na volilnem shodu dne 7. avgusta v Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah je trdil bivši minister gosp. Ivan Vesenjak, da je č. g. župnik Anton Oblak izstopil iz Slovenske kmečke stranke, ter se pridružil SLS. Na podlagi dobljenih informacij izjavljam, da je ta trditve, kakor tudi svoječasno tozadevno poročilo v Slovincu, neresnično in netočno. Č. g. župnik ni nikjer napadel SKS, temveč gre le za lokalni spor zaradi občinske poti Marči dol — Št. Lovrenc, ki se bo še uredil. Tudi tozadevno poročilo v predzadnjem Kmetškem listu je slohelo na napačnih informacijah. Č. g. Anton Oblak je prej ko slej za edinstvo kmetškega pokreta, za izvrševanje našega gospodarskega programa ter socijalno pravičnost.

S tem je vsa agitacija SLS, kakor bi nekateri naši somišljeniki med duhovskim stanom prišli v nasprotje z našim pokretom, padla v vodo. Ta laž je imela torej zelo kratke noge!

Alh. Prepeluh,

podpredsednik Slov. kmetške stranke.

## Dopisi.

### Štajersko.

### Iz revnih Haloz.

#### XVI.

Čudna so pola previdnosti našega bivšega poslanca g. Ureka!

Do danes še nisimo slišali, da bi katera ura tekla nazaj; oline g. Ureku se je posrečila rakova pot, ko je usmeril svoje politično kolesje v blažene demokratske čase nazaj.

Sedel je g. Urek v naši stranki zmiraj na najudobnejšem stolčku, čeravno ta predpravica ni zdaleka ni odgovarjala temu, kar je dal od sebe za stvar! Kaj se Vam je pa tako silno zamerilo med nami, g. Urek? Ja, ja, Vi ste hoteli morda sedeti med samimi — dohtarji... Saj piše Jutro z dne 10. t. m., da govorijo z Vami na shodih 15. t. m. v Sromljah doktor Drnovšek, v Atičah doktor Drnovšek, 21. t. m. v Piščalah in na Bizeljskem doktor Stiker itd.

Kaj misli g. Urek, da bo kmečko Stara pravda izvojeval z — advokatom?

#### XVII.

G. Roškarja ne zamerimo Haložani toliko, ako se je tudi njemu njegova politična ura zaprasila. Demokratski pajki so mu kolesje tako prepletli, da je naenkrat začela plesati orjunaški čardaš! In ni to čudno, da baš za — volitve?

G. urednik poznate mogoče bogatega g. Petovarja iz Ivanjkovcev? Prleški hudomušneži so že prej trdili, da imajo ta gospod našega Roškarja »na špagic«. Danes pa trdijo, da je ta špaga otekla v debeli štrike, ki ga imajo g. Roškar »glin« okoli vrata. Bojimo se mi Haložani, da je borba za storo

pravdo v takem položaju vseeno malo sitna!

#### XVIII.

To strmino Haložani, da so slovenački radikali spravili skupaj radikalno kandidatsko listo. Vložili so jo točno na dan sv. Cirijaka. To bi pomenilo, da se bodo precej mučili za gumijastimi »kuglicami« in da jim bodo jugoslovanski volilci slavno zagodili eno. — Sv. Godeslav in sv. Cirijak, priporočamo vama »slovenačke radikale« v priprošnjo pri »slovenačkih« volilcih na dan 11. septembra 1927!

#### XIX.

G. Kaplan Hrastelj iz Maribora je zadnjič govoril na shodu pri Št. Lovrencu na Dravskem polju kakor v cirkusu. Hvalisal je SLS na debelo ter se zapletel v svojem govoru ponovno v protislovja. Smeh poslušalcev je veljal njegovemu zgrešenemu nastopu. Tovariši Stoklas, Žunkovič in drugi so mu prav posrečeno pobijali njegove farbarije tako, da se je revež silno upeljal in ni dal besede našim govornikom ter rekel, da gremo na luft se hladit. Tovariš Stoklas mu je ponovno zaklical: »Ako ste pošteni v politiki, dajte nam besedo!«

Hvalisanje SLS je obstajalo v tem, da so poslanci SLS znižali ceno soli za 50 para, odpravili finančno kontrolo in brskanje po kletah in da se davki lahko izplačujejo z 20% boni. Stoklas mu je ob koncu rekel, da ne bo g. Hrastelj in SLS po 11. septembru še brisčke kazala, ker je sila v zvezi s policaj radikali in je tako lahkomišljeno izdala interese slovenskega delovnega naroda! Ko so ga naši vrli somišljeniki vprašali, naj pove še kaj o 13<sup>ti</sup> milijardnem proračunu in o — 42 milijardi našega denarja za črnogorske prince, je hitro vselej začel kaj drugega pripovedovati. Poslušalci so dobili vtis, da SLS mora zelo huda presti, ker si pomaga s zamitimi obljubami in izvijanjem! Naši močje so končno spravili g. kaplana v tako zagato, da si je hotel pomagati iz zadrege s psovko, češ da smo pristaši Radičevega seljaškega pokreta — hrvaški hlapei. Hvala Bogu! Samo da nismo policaj-radikalni ali pa celo srbski hlapei, kar bi nam g. Hrastelj gotovo očital, ako bi se naša stranka tako zvezala na življenje in smrt s srbskimi brezverci in tramasoni, kakor se je SLS! Bog živi, g. Hrastelj!

#### XX.

Po klerikalnem shodu pri Št. Lovrencu na Dravskem polju se je vršil javen shod SKS v gostilni g. Brenclja ob lepi udeležbi. T. Stoklas je uvod svojega govora posvetil duhu in spominu nam od neizprosne smrti prerano iztrganega tov. Dobnika ter je pozval globoko ganjene zborovalce, da zakličejo v spomin nenadomestljivemu, postopenemu in pozitivnovalnemu borcu za storo pravdo »slava!« Poročal je tudi tov. Simonič ter se je shod zaključil ob največjem navdušenju in — obljubi zborovalcev, da hočejo za zmago kmečke misli zastaviti vse svoje sile!

# Schichtov način pranja



Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

ske karte samo Dni 3. Preskrbite si jih v predprodaji. Po tomboli ljudska veslica z godbo in plesom. Vabi vse od blizu in daleč Narodno kulturno društvo.

Iz Roguške Slatine. Poleg številnih zabav in raznih drugih prireditvev za veselje kopaliških gostov smo imeli tukaj še zabavo posebne vrste, ki so nam jo priredili tukajšnji radikali. Ti so sklicali pred nekaj dnevi svoj volilni shod, na katerem so sami sebe prav močno hvalili, ampak o Rudetu Pašiču niso prav nič povedali, kar bi bilo nas najbolj zanimalo. Tukajšnji radikali so sami takozvani »boljši ljudje«, ki so kmetov in delavcev sicer ogibajo, pomenjajo samo sli pred volitvami. Danes smo tudi mi, kmetje in delavci, že tako pametni, in korajžni, da se »boljših« ljudi nič več ne bojimo, ker vemo, da nam prav nič ne morejo, če naredimo svoje delo tako, kakor je treba. Če hočejo ali morebiti celo morajo neki uradniki iti z radikali, naj lo gredo, nas to prav nič ne briga. Mi pa bomo ostali zavedni kmetje in pojdemo 11. septembra glasovati za Slovensko kmetško stranko, uradniki in »boljši ljudje« naj pa le volijo, kogar hočejo. Nas to prav nič ne briga, ker se gospodi ne maramo več priklanjati in pokoriti. Kmetje in delavci skupaj na eno stran — gospoda naj pa gre svoja potat! Bomo videli, katerih jo več!

Gornja Poljskava. V soboto, dne 8. t. m. smo spremili k večnemu počitku našega tovariša Ant. Vrečka iz Bukovca. Umrl je v visoki starosti 78 let. Bil je zvest pristaš naše kmetške misli in je redno čital naš list. Pri občinstvu je bil zelo priljubljen, kar je pričala velika udeležba na njegovem pogrebu. Rajniku bodi zemlja lahka in počivaj v miru.

Sramlje. Na Veliki Šmaren je imel odpadnik kmetške stranke g. Urek tu svoj shod. Blatil je najbolj Radiča in njegove pristaše, trdil, da ni demokrat, ampak da se je samo zaružil z demokrati. Čudno, da je Urek napadal Radiča in Pucelja ter Korošca, Žerjava pa ni nič omenil. S tem je dokazal, da je Žerjavov pristaš. Še bolj nam je to potrdil zastopnik brežiškega advokata dr. Dernovšek. Ker je

govoril za Ureka, smo se prepričali, kam pes tace moli, namreč, da je Urek postal advokatski kandidat. Izmed 60 advokatov na Štajerskem bo za Ureka glasovalo najmanj 50 advokatov in še 50 njihovih koncipientov. Da bo imel od tega dobiček samo Urek, kmet pa izgubo, se razume. Od Slovenske kmetške stranke v Sramljah bodo mogoče samo trije šli z Urekom, vsi drugi so proti njemu.

## Kranjsko.

Tomišelj pod Krimom. Občinske volitve so izpadle kakor smo pričakovali, z našo zmago, ker je SKS dobila največ glasov in je celo za zmagovati zmagala od zadnjih volitev za 14 glasov. Seveda ni s tem rečeno, da dobi Tomišelj župana, ker osebne mrznje, ki se jih zasejali nasprotniki, ne poznajo stvarnih razlogov. Bodi pa naglašeno, da SKS ne bo volila župana v oddaljeno Jezero. Ne mogoče iz osebnih razlogov, temveč zato, ker vsak preudaren občan naglašuje, da župan spada v Tomišelj, kvčjemu v Brest. To govorijo gospodarski razlogi več kot vsi izgovori. Videli bomo, kaj bo ukrenila SLS. Ako bo preudarila trezno, bo odnehala, drugače pa bo napela mrznjo po nepotrebnem do skrajnosti. Kar smo prerokovali, da SLS bo nazadovala, se je uresničilo, ker le s pametnimi predlogi se lahko doseže kaj uspehov. Nasprotno se bo morala pokoravati Jezero in ljudstvo bo sodilo, ali je to uspeh. Na natolcevanje v zadnjem »Domoljubu« ne odgovarjamo, ker je bila pač samo volilna reklama. Pač pa bomo enkrat prihodnjič postregli našim nasprotnikom z zanimivejšimi stvarnostmi, ako bodo prišli zopet z lažmi na dan.

Iz Dobrnjača. Povsod, po vaseh in občinah, dobiva naš kmetaki pokret vedno več pristašev, postaja vedno močnejši. Dokaz, kako SKS med kmetako-delovnim ljudstvom od dne do dne raste in se veča, kako naš kmet polagoma prihaja do spoznanja, da od pokvarjene gospode, pa naj si bo le ali one barve, ali klerikalne; ali liberalne, nima ničesar pričakovati, nam je shod SKS v Dobrnjaču, ki se je vršil dne 7. t. m. Shod je bil tak, kakršnega Dobrnjačani ne pomnijo.

Bilo je tu že mnogo shodov, zlasti klerikalnih, na katerih so razni klerikalni gospodje, n. pr. dr. Kulovec, s pomočjo znanih klerikalnih metod z medenimi besedami in sladkimi obljubami skušali dobrniške volilce še za naprej prikleniti nase. Pa se je tem gospodom štrona zmešala: naš kmet je namreč že toliko napredoval, da zna sam politično misliti in prišel je do spoznanja, da bodo za kmeta prišli boljši časi le tedaj, kadar se bodo vsi kmetje, slovenski, hrvaški in srbski, otresli jerobstva raznih gosposkih strank, katere so imele kmetško ljudstvo le kot nekaj privošč in so se spomnile nani le pred volitvami. Prtem ko je ta gospoda dobila kmetške kroglice, je vedno sebi narezala belega kruha, kmetu pa pokazala figo. — Shoda se je udeležilo vse, kar leze in gre: zbralo se je okrog 500 ljudi. Predsednik shoda, naš novi župan g. Koporec, je najprej pozdravil tovariša Pucelja in Bukovca in vse navzoče ter podal besedo tov. Pucelju, ki nam je v svojem izerpnem in stvarnem govoru obrazložil politični položaj. Govoril je tako stvarno in prepričevalno ter vsako svojo trditev podprl z jasnimi dokazi, da g. kaplan Lončar in nekaj njegovih, ki jih je pripeljal na shod, očitvidno z namenom, da bi zborovanje motili, niso mogli prav nič ugovarjati. Takoj od začetka se je hotel sicer g. kaplan delati korajžnega, ko je pa videl, da tov. Pucelj govori samo resnico in ker je seveda resnica samo ena, je lepo umolknil in mirno poslušal. Tov. Pucelj je ovrgel tudi trditve klerikalne gospode, da je SKS veri nevarna. Javno je vprašal g. kaplana, če si upa to trditi vpricho kmetov in vpricho njega. G. kaplan na to ni mogel ničesar odgovoriti in je torej s tem priznal, da je to le slepilo za kmetško ljudstvo, ki se ga SLS poslužuje zlasti pred volitvami. Saj vsi vemo in g. kaplan je o tem tudi gotovo prepričan, da so veri nevarni srbski framazoni, to je brezverci, s katerimi se je zvezal pred kratkim g. dr. Korošec, ne pa naša kmetška stranka. Na te limanice naj torej klerikalci ne računajo več, kar je uvidel tudi gosp. kaplan in vsled tega tudi ni več ugovarjal, kar bi bil morda storil

Iz ptoljskega okraja. Kakor povsod tako poakuša tudi v našem okraju SLS rešiti svojo razbito politično barko z vsemi mogočimi sredstvi. Te dni smo mi sklicali shod v Majšperk. Iz strahu, da bi utegnili tudi pristaši SLS zvedeti resnico, so tudi klerikalci sklicali svoj shod, kamor je prišel reševati polomljeno ladjo SLS poslanec Vesenjsek. Toda za klerikalni shod ni bilo nobenega zanimanja, kajti ljudje se veliko bolj zanimajo za to, kdo bo plašal stroške za popravilo cerkve kakor pa za besedičenje poslanca Vesenjaka. Le na osebno prošnjo poslanca Vesenjaka je šlo nekaj ljudi na klerikalni shod. Ostali pa so se udeležili našega shoda ter so mirno poslušali izvajanja tovarišev Rupčiča in Brusa.

— V Št. Andražu pa smo doživeli čuda. Tu je sklicel shod dr. Kukovec. Ni se shod še dobro začel, ko so začeli nekateri nahujskani ljudje tov. Brusa dejansko napadati. Potem so začeli zvoniti zvonovi, samo da se nobenega govorniku ne bi slišalo. Domačemu župniku je pomagal še neki bogoslovec, da bi naš shod onemogočili. Gospodje se imajo zahvaliti samo hladnokrvnosti tovariša Brusa, da ni prišlo do hujšega spopada. Končno so se ljudje pomirili in mi smo imeli prav lep shod pri tov. Tošu. Vsi smo bili prepričani, da je treba z ozirom na današnje dogodke boj podvojiti. Dr. Kukovec pa je žel za svoja stvarna izvajanja vsestransko odobravanje. — V Dornovi pri Ptuj na je prišlo na naš shod nad 50 naših pristašev, vsi vneti za zmago našo kmetško misel, mi slovenski kmetje moramo skupaj z našimi hrvaškimi in srbskimi tovariši: v boj za zmago naše kmočke misli. Če bomo složni, moramo zmagati. Mi vemo dobro, za kaj gre: Ali naj nam še naprej gospoduje pokvarjena gospoda — ali pa zmagamo mi proti gospodi! Zmagati moramo mi, ker nas je več!

Školjvas pri Celju. Prišel je vendar tudi k nam toliko »zaželjenik« kandidat Urek. Prišel je in se je vsedel pod kostanj pred gostilno in je čakal... Gladil si je bradico in čakal. Gostilna je bila polna naših volilcev. Vabili so ga: »Gospod kandidat, gospod kandidat, pridite noter! Urek pa je odgovarjal, da ni pripravljeno in je sedel v avto in jo odkuril. Hudega se ni zgodilo ničesar, le g. gostilničar se je popraskal za ušesi in rekel: Na, zdaj smo pa ob kandidatah. Iz kraja pa je zadonela lepa pesem naših fantov in g. Urek, ako jo je še slišal, je gotovo mislil na lepše čase, ko še ni bil izločen iz poštenih kmetških vrst, kakor je danes. Našim vrlim Školjanom in Ternoveljčanom pa gre vsa čast da so tako dostojno sprejeli tudi »kandidata« Ureka.

Mala Nedelja. Glavni dobitki največje letošnje tombole pri Mali Nedelji na angeljsko nedeljo v Društvenem domu so: 1 prvovrstna krava, 1 klafta drv, moška in ženska obleka, bicikel za otroke, petrolej, sol, moka, perilo, podpluti itd. Nad 300 dobitkov samih najbolj porabnih predmetov. Tombol-

kak strankarsko zagrizen njegov sovrstnik, recimo g. kaplan Križman iz Žužemberka. Puceljem besedam so zborovalci glasno pritrjevali in ploskali in njegov govor zaključili z živijo-klice in z vzkliki, naj še naprej vztraja pri svojem poštenem delu, ki bo gotovo rodilo uspeh in sicer tak, da bodo vsi dobrušni kmetje, tudi tisti, ki so bili dosedaj še pri SLS, trdno stali na njegovi strani. — Za tov. Puceljem je dobil besedo oblastni poslanec Bukovec, ki je povedal zborovalcem, kako krivico delajo kmetu poslanci SLS v oblastni skupščini. Ti gospodje so se namreč takoj pri prvi seji potegnili za svoj žep, namreč za dnevnic po 150 Din. Poslanci SKS, med njimi tov. Bukovec, so skušali te dnevnic znižati, pa proti klerikalni večini žalibog niso mogli ničesar narediti. — Da vsakdo uvidi, kako pošteno in pravično delajo naši kmetijski poslanci, naj navedem besede, ki jih je govoril oblastni poslanec g. Kastelic iz Žužemberka, poslanec SLS; neki moj prijatelj, ki ga osebno pozna, in jaz sva ga srečala v Ljubljani, baš po oni seji. Vprašala sva ga, kako je kaj in kje da je bil. In možakar se je odrezal: »Veste gospod, sejo smo imeli, kjer smo se tako razburili, da je joj. Veste, ta Bukovec od SKS nam bi bil skoraj vse zmešal. On je bil za to, da bi oblastni imeli tako majhne dnevnic, toda kaj bo on; tako bo, kakor bomo rekli mi, poslanci SLS, ki nas je največ. In res, imeli bomo toliko, kolikor smo rekli mi: 150 Din.« No, sedaj že vemo, za koga delajo poslanci SLS: delajo za svoj žep, katerega naj napolnijo kmetijski žulji. Tako bodo morali kmetje poleg dosedanjih ogromnih davkov še to plačevati. — Pa vrnimo se k shodu! Tov. Bukovec je tudi povedal, da so hoteli še zornikom naprtiti davek na uporabo cest, kar se je pa poslancem SKS posrečilo za enkrat preprečiti. Govorniku so poslušalci živahno pritrjevali. Župan g. Koporc se je nato obema govornikoma zahvalil v imenu vseh za njune resnične in prepričevalne besede ter zaključil zborovanje. Živio-klicev in ploskanja ni hotelo biti konec. — Povedano bodi še to, da so kmetje tov. Pucelju postavili slavolok in ga prav lepo sprejeli. — Pri državnozbornskih volitvah pa bodo naši volilci pokazali klerikalcem figo in vrgli svoje kroglice v prvo skrinjico in si za svoje voditelje izvolili moše, ki so edini zmožni in ki edini imajo voljo delati za napredek in dobrobit kmetijskega ljudstva. Zato vsi v kmetisko stranko! Živela Slov. kmetijska stranka!

**Log pri Brezovici.** Ker sta »Domoljub« in »Slovenec« poročala o izidu naših občinskih volitev tako: SLS 2 odbornika (preje nobenega) in 17 odbornikov radičevcev, jim svetujemo še, lepše poročilo. Glasilo naj bi se: SLS 12 odbornikov radikalov SLS (preje nobenega) radičevci 7 odbornikov (preje 17). Iz tega poročila bi se še-le videl viden napredek SLS v naši občini in verni bralci »Domoljuba« bi verjeli, saj se o resnici ne morejo prepričati. Da pa se jim ne bo

do smejali njih tukajšnji lastni pristaši in pa da bo resnica prava, moramo to poročilo popraviti. Leta 1924 je dobila SLS pri nas 3 odbornike, gospodarska skupina pa 6. Ponudilo se jim je tudi sedaj isto stanje, t. j. SLS 3 odbornike, delavci 3 odbornike in SKS 3 odbornike v namenu, da se sestavi le ena lista v naši občini in da odpadajo volitve, toda zastopniki SLS so zahtevali za-se 4 odbornike, a volitve so pokazale, da zaslužijo le dva. Da se ta blamaža skrije, je bilo treba poročila, iz katerega se bo videlo napredovanje SLS, če že drugod ne, vsaj v »Domoljubu«. Želimo jim še parkrat tak napredek in potem bodo lahko v poročilu napisali: SLS (sedaj nobenega).

**Na  
Kranjskem  
je za  
državnozbornske  
volitve  
11. septembra  
naša skrinjica  
1. prva 1.**

**Izpod Krima.** Jakobu Kušarju, posestniku v Notranjih Goricah pri Ljubljani. Prejeli smo »Vaše« pismo in okrožnico, potom katere se nam vsiljuje neiskrenost napram SKS, ki »Vam« je pripomogla do lepega ugleda med nami. Smo odločno proti taki zahrbtni protiaGITaciji napram naši stranki in zato v naših vaseh poštene ljudje ne bodo izvrševali posle zaupnikov. Preumazano delo je to za pošteno kmečko žuljavo roko. Zato odklanjamo vsak shod, ki bi se hotel vršiti med nami in če bi se tak shod v kakem plačanem lokalno morebitne gostilne vršil, tedaj pride mo in povedali bomo odkrito naše pravo mnenje, ki Vam gre. Čemu niste govorili »Vi«, »gospod«, tega, kar pisarite v okrožnicah, pri naših sejah, ko smo se gledali iz obraza v obraz? Ko bi tedaj govorili odkrito in možato, ne bi Vas danes imenovali s pravim imenom.

**Ig pri Ljubljani.** V našem kraju se je začela agitacija že skoraj od hiše do hiše, najbolj agilni in žilavi so naši agitatorji. Druge stranke so še bolj tihe, pa saj pri nas itak nimajo kaj iskati, ker je skoraj vse organizirano v Slovenski kmetijski stranki. Letina kaže v našem okraju še precej lepo, tako da bomo imeli po skoraj treh letih vsaj za silo živeža. Od tistega Kušarjevega Jaka smo dobili tudi pri nas tisto pismo, ki je bilo iz Ljubljane, ne iz Notranjih gor. Najbrž jih pišejo v tajništvu dr. Žerjava. Na Igu in okolici ne damo na izdajalce Stare pravde nič in tudi Jaka ne bo dobil pri volitvi 11. septembra nič, kvečjemu kako figo v nos, mi bomo šli vsi do zadnjega v boj za naša dična kandidata, ki sta nam že nešteto pomagal v sili, za tov. Sačcina in Pucelja.

**Z Iga.** Pri nas smo imeli pri občinskih volitvah tri skrinjice: »Neodvisno gosp. listo«, SKS in SLS. Prva je dobila 73, druga 62 in tretja 62 glasov. Da smo ostali za 11 glasov v manjšini, je vzrok, da se za te volitve ni hotel nikdo dosti brigati. Kajti pri nas je že tako; kdor vedno ne nadleguje volilcev in ne preišče zadnje večere vse hiše in bajte, ne zmaga. Naj-pridnejši so bili kandidatje prve liste, ki so delali kot včasih klerikalci, ker so imeli iz istih šol svojega vodnika, kateri jim je pa sedaj pokazal fige. Nekaj zagrizenih demokratov je delalo z vsemi sredstvi. Premotili so nekaj naših volilcev, veliko jih pa ni prišlo na volišče. Prignali so na volišče vse

**Na  
Štajerskem  
je za  
državnozbornske  
volitve  
11. septembra  
naša skrinjica  
2. druga 2.**

tukajšnje tujce, kateri se za občinsko gospodarstvo nič ne zanimajo. Veseli svoje zmage triumfirajo in se že domišljujejo, kako bodo sukali občinski aparat. Nekdo izmed njih se je že izrazil pred našim pristašem: »Sedaj bomo pa mi gospodarili.« Ker pa nimajo absolutne večine, niso še gotovi svoje moči. Par demokratarjev je agitiralo med našimi pristaši s parolo: Vse k nam, da potolčemo klerikalce. Klerikalci pa pri nas še niso toliko omtveli, da bi ne čutili takih puščic. Kak odgovor jim bodo dali na to pri volitvi starešinstva se še sedaj ne ve. To bomo poročali ob koncu.

**Iz Metliške okolice.** Pri nas imamo dopoldansko službo božjo ob 10. uri vedno ob nedeljah pri fari v Metliki. V nedeljo dne 14. t. m. je bila izjema ter je bila ob 10. uri služba božja pri Treh farah v Rosalnicih menda zato, da se je vršil potem lahko tam shod SLS, kate-

rega sta sklicala prof. Jare in dr. Kulovec. Ako je bilo zaraditega več sto ljudi brez sv. maše, se ne gleda in v takem položaju ni nič greh. Glavno je njih shod. Kaj poročje k temu knezoškofijski ordinarijat? Ravno med govorom gosp. Kulovca je bila ura 12, toda poldne ni zvonilo, ker so več njih fraze kot molitev. Poldneva nikdo ni molil ta dan na shodu, akoravno je g. Kulovec pravil, da je bila SLS preganjana radi kršćanstva. Da se dopoldanska služba božja premešči k Trem faram po političnih potrebah, ni sedaj prvokrat, temveč je letos že drugokrat. In smo prepričani, da bo tako tudi na dan volitev, t. j. 11. septembra. Vsled premeščitve dopoldanske službe božje je nezadovoljstvo faranov razumljivo. Kljub temu se je shod SLS klavrno končal v vseh točkah ter bil prava polomijada, ki je nismo kmalu doživeli. Mnogo zasluge za to ima neki abiturijent, ki je iskal besed po žepih ter povzročil pomilovanje in bučen smeh. — Fijaško je hotel popraviti prof. Jare. Tedaj mu zakliče tov. Bajuk, da je fraz dosti, naj sedaj rajši povedo gg. govorniki, ali je res, da neko klerikalno podjetje SLS uvaža iz Dalmacije na škodo naših vinarov na stotisoče hektolitrov vina in zakaj ne kupijo od bednega belokranjskega vinarov niti enega litra, ko vendar tako skrbijo za blagor svojih pripadnikov. To je gg. Jarcu in Kulovcu tako sapo zaprlo, da nista na opetovano zahtevo navzočih odgovorila niti besedice. Stavljeno vprašanje je ostalo brez odgovora in nedotaknjeno od njih strani. — Vprašanje je rešil nekdo od navzočih, ki je odgovoril: Vse vendar ne morejo oni. V Dalmacijo hodijo iskat vino, v Belokrajino pa kroglice. — Vi belokranjski volilci, ki živite izključno od vinogradništva, dobro premislite do 11. septembra, koliko je in bo storila SLS dobrega v vaše svrhe s tem, da vas z uvozom tujih vin poleg peronospore, suše in toče najhujše uničuje ravno ona. Tovariši! Naša rešitev je v tem: Združimo se in ustvarimo močno seljaško stranko z orati Hrvati in Srbi. Zgodovina preteklih let naj bo nauk, kaj je storila SLS za kmeta v parlamentu, ko ima vedno absolutno večino slovenskega naroda. Vzdravimo se, dokler ni prepozno!

## Razne politične vesti.

### Naš napredek.

V Radomlju so ustanovili naši somišljeniki novo krajevno organizacijo. O tem smo prejeli sledeči dopis: V soboto zvečer smo tudi mi ustanovili krajevno organizacijo. Ustanovitvi je prisostvovalo lepo število naših somišljenikov. Kot govorniki so nastopili srezki kandidat za kamniški okraj, g. Terček iz Ljubljane in g. Cerar iz Kamnika. Prvi nam je v lepih jednatih besedah opisal pokret naše stranke, nakar sta nam ostala dva podala poročilo o današnjem

političnem položaju. Vsi navedeni so želi od navzočih veliko odobranje, kar naj jim bo moralno plačilo, a nam potrjenje potrebe ustanovitve krajevne organizacije. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Peter Pirc, podpredsednik Vekoslav Keglovič, tajnik Polde Lovšin, odborniki pa: Ivan Ocep, Lovro Slevc, Franc Orešnik, Franc Repnik, Franc Loboda, Jernej Šare, Niko Zurbí, Jože Grašič in Ivan Grašič ter Ciril Nastran. Imena navedenih mož nam jamčijo, da bo delo odbora uspešno, da bo

do isti pravi oznanjevalci in širitelji kmetijske misli v naši dolini. — V tej naši organizaciji bodo zastopane naslednje vasi: Radomlje, Homec, Hudo, Nožce, Volčji potok, Smarca in Rudnik. — Tovariški pozdrav!

Dvojna mera. Na shodu v Rajhenburgu je govoril tudi bivši minister SLS dr. Gosar. Govoril je med drugim tudi o stanovskih strankah, kakor je n. pr. naša, in je rekel, da za stanovske stranke še ni čas, ker slovenski kmetje ne bodo nič imeli od svoje zveze s hrvaškimi in srbskimi kmeti, ravno tako tudi delavci ne, ker so razlike prevelike. Mi bi pa vprašali g. dr. Gosarja: Zakaj se pa smé slovenska gospoda vezati in družiti s srbsko gospodo? Zakaj se je potem zvezal dr. Korošec s srbskimi radikali? Iz govora dr. Gosarja se jasno vidi, kam pes taci moli: Pokvarjena gospoda bi rada videla, da bi se slovenski kmetje s hrvaškimi kmeti topli, pokvarjenci bi pa oboje skupaj drli in mozgali. Tako pametni so pa kmetje tudi, da to igro razumejo in zato naše sloge nobene še tako lepe besede ne bodo strle. Mi vsi pojedmo skupaj v boj za zmago naše kmečke misli in bomo glasovali za Slovensko kmečko stranko, pa če potem liberalna in klerikalna gospoda kar popoka od same jeze zaradi naše sloge.

»Mi vsi smo za avtonomijo.« je klical na našem shodu na Vinici neki g. kaplan. Ko ga je pa vprašal tov. Pucelj, ali govori on tako v imenu svoje stranke ali v imenu svojem, je prišel gospod v silno zadrego in hitro popravil svoje besede toliko, da govori le v svojem imenu... Korajža velja! Kmetje pa naj spoznajo iz tega dogodka, kako SLS volilce farba s svojo dvoletno politiko. Ministrski predsednik sam izjavlja na Bledu, da dr. Korošec priznava sedanje stanje, torej tudi centralistično ustavo, njegovi ljudje pa na deželi agitirajo, da so neizprosni avtonomisti!

»Jutru« in njegovim. Moj poziv »Vsi na plan« očitno »Jutru« in njegovim najnovejšim služabnikom ni bil posebno všeč, kar me jako veseli, kajti ravno jeza nasprotnikov dokazuje, da imam prav. Jaz se borim in se bom boril proti pokvarjeni gospodi, ki je kmetjsko ljudstvo spravila na rob propada. Takoj seveda pa bi bil »priljubljen«, če bi šel delat štafazo dr. Žerjavu, kajne? Tudi bogat bi morebiti postal potem, kar danes seveda nisem. Moje javno delovanje ni usmerjeno na denar, ampak na splošno korist in pri tem bom tudi ostal. Gospodom, ki se vozijo z nekaterimi demokrati po radovljiskem okraju, pa svetujem, naj se brigajo za svoje zadeve, ne pa za naše in moje. Z listom, ki ga izdaja SDS za odpadnike, se pa ne spuščam v besedo. Ivan Ažman.

Kdo ima prav? »Slovenec« vedno piše, da se SLS z radikali ne bo združila v eno stranko. Na shodu v Rajhenburgu pa je rekel dr. Korošec, da bodo klerikalci »delili z radikali vso srečo in nesrečo.« To se pravi, da bodo klerikalci in ra-

dikali eno: Vprašamo: kdo ima sedaj prav, »Slovenec« ali dr. Korošec? Nam se skoro zdi, da oba ljudja vlečeta, kakor pač kaže, enkrat tako in enkrat tako.

Kdo je dobil železnice za Slovenijo? Na shodu v Rajhenburgu je rekel dr. Korošec tudi, da je SLS pridobila za Slovenijo tri železnice. Mi pa vemo, da je bila vsaj kočevska železnica uzakonjena že z zakonom o Blerovem posojilu in to uzakonitev je izposloval tov. Pucelj, ne pa zastopniki SLS. Te resnice tudi najlepše besede dr. Korošca ne spravijo s sveta.

Dalmatinsko vino. Slika, ki jo je objavil »Ilustrirani Slovenec« ob času ljubljanskega veesejma, na kateri so naslikane ladje, ki vozijo dalmatinsko vino za Slovenijo na klerikalni račun, je naše vinogradnike silno razburila. Na Vinici je to sliko omenil tudi tov. Pucelj. Tamošnji g. kaplan pa je rekel: Mi moramo uvažati vino iz Dalmacije, ker je naše vino predrago! Vinogradniki v Sloveniji, zapomnite si te besede: Vaše vino je predrago! Dne 11. septembra pa recite klerikalcem: Za vas so pa naše kroglice predrage!

Klevetnikom. G. Urek in Kušar se v »Jutru« zagovarjata. Kar je o njih tov. Pucelj iznesel v največjem beograjskem časopisu »Vreme« in kar so potem vsi drugi časopisi posneli in kar je tudi tov. Prepeluh v zadnjem »Kmetjskem listu« o 100.000 dinarjih in mandatu ter o ponujanju klerikalcem objavil, se ne da z nobenim izvijanjem oprati, ampak se da samo pri sodišču razčistiti. Zato mora gosp. Urek tožiti tov. Pucelja, ako hoče ostati pred javnostjo čist in brez težkih in uničujočih očitkov. V nasprotnem slučaju mora javnost verjeti tov. Pucelju in Prepeluhu. Torej, g. Urek, tožite!

Urek trosi okrog, da Samostojna kmetjska stranka še obstoja in da je Slovenska Kmetjska stranka plašč za čiste radičevce. Opozorjamo vse naše pristaše, da je to čisto navaden demokratski volivni manever, kateremu g. Urek zvesto služi. Toda kmetje vendar niso tako neumni, kakor misli njegova demokratska gospoda.

G. Urek, pojasnite in tožite, da bo Vaša čast oprana. Beograjsko »Vreme« objavlja sledečo izjavo poslanca Ivana Pucelja: »G. Ivan Urek, oblastni poslanec, ter njegovi prijatelji, ki so se od nas ločili, so zahtevali v našem tajništvu ali skupščinski mandat za g. Ureka (nosilstvo liste, op. ur.) ali 100.000 dinarjev. Danes mi je dejal g. Korošec (oba sta imela isti dan shod v Kranju in v Kranju je podal g. Pucelj tudi to izjavo, op. ur.), da so se naši disidenti ponujali tudi njemu, pod pogojem, da dobe mandat. Kakor vidite, ne gre tu za kake načelne stvari, temveč samo za mandat. Naši bivši prvaki so s tem sicer izgubili svoj osebni ugled, naša stranka pa s tem nič ne izgubi. Neko diktaturo pa, ki jo baje vrši v mariborskem okraju g. Radič, to so jim imputirali njihovi novi zavezniki — samostojni demokrati.« — Očitki, ki jih tov. minister Pucelj v gornji izjavi podaja,

so za g. Ureka tako težki, da g. Urek pod nobenim pogojem ne more preko njih, ako hoče še veljati kot političen poštenjak pred javnostjo. Ponujati se klerikalcem, potem iti k demokratom, zadeva o sigurnem mandatu in o 100.000 dinarjih, to ne more in ne sme nobeden in niti Urek premolčati. Razčiščenje je pa mogoče samo pred sodiščem, zato tožite.

SHODI Slovenske kmet. stranke v nedeljo dne 21. avgusta:

V Sv. Jurju ob južni železnici po prvem obhajilu v gostilni Černešek.

V Kalobju (Sv. Jakobu) v gostilni Salobri ob 10. uri popoldne.

V Slivnici ob 2. uri popoldne v gostilni Graselli.

Pri Sv. Štefanu ob 6. uri popoldne v gostilni Čokelec.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri domačem zavodu

Kmetjski branilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1. Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%; na trimesečno odpoved po 8%; vloge v tekočem (žiro) računu po dogovoru. Stanje vlog okroglo 15,000,000 Din. Jamstvo nad 50 milijonov dinarjev.

Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. se dobi po nizkih cenah pri I. G. N. ŽARGI, Ljubljana.

Novice in razno.

Dolsko: Rezultat občinskih volitev: SLS 5 odbornikov, SKS 4 odbornike.

Tovariši iz bojnih poljan, v nedeljo 21. avgusta vsi na poljane bratstva, ljubezni in miru božjega — na Brezje! Polovična vožnja velja od 19. do 23. avgusta. Pevci, izvezbajte se dobro že doma, note prinesite sami, vsi pa prinesite dobro voljo, pošteno srce in navdušenje za našo skupno stvar.

Huda toča v okolici Radeč. Torek 9. t. m. popoldne so se pripodili od jugozapadne strani temni oblaki, ki so prinesli Svibnu pri Radečah gosto, kakor lešniki debelo točo. Že dolga leta ni bilo take. V nekaj minutah je vse uničila. Posebno velika je škoda v vinogradih in sadovnjakih.

Požar. Ponoči 9. t. m. je začelo goreti gospodarsko poslopje gost. Zajelšnika. Rešiti ni mogel skoro ničesar.

Vpisovanje otrok v osnovne šole. Prosvetno ministristvo je odločilo, da se ima tudi v bodoče vpisovati otroke v osnovne šole s dovršenim šestim letom, ne pa šele s sedmim, kot je predvideval novi predlog.

Prepovedana zborovanja v šolah. Prosvetni minister je izdal odlok, ki prepoveduje uporabo šolskih prostorov za politična zborovanja. Šolski upravitelji, ki te prepovedi ne bodo upoštevali, bodo pozvani na odgovor.

Utonil v luži. V Zvirčah pri Hnjanah je utonil v tamošnji luži 18letni Jožef Novak, ko se je hotel iti kopat.

Pes se je izgubil, okoli pol leta star, bele barve z rmenimi lisami. Okoli vratu ima znamko št. 25. Kdor ve zanj, naj javi na naslov: Matija Stiglič, Kot 24, pošta Semič. Ukinjenje carinarnic. Zaradi zmanjšane proračuna v generalni direkciji carin je izdelan predlog o ukinitvenju večjega števila carinarnic in njihovih odsekov. Predlog je že predan ministrstvu financ v odobritev.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 21. avgusta, nedelja: Ivana.
22. avgusta, ponedeljek: Timotej.
23. avgusta, torek: Filip.
24. avgusta, sreda: Jernej.
25. avgusta, četrtek: Ludovik.
26. avgusta, petek: Cefirin.
27. avgusta, sobota: Jožef K.

SEJMI.

- 22. avgusta: Novavas.
24. avgusta: Št. Jernej, Kočevje, Kamnik, Javor, Arnež, Bistrica, Rogatec, Središče, Velenje.
25. avgusta: Ambus, Tinsko, Loka pri Žusmu.
26. avgusta: Veliki Gaber, Ljubno, Rajhenburg, Breg pri Ptuj.

VREDNOST DENARJA.

Table with 2 columns: Denar (Dolar, Liro, avstrijski šiling, češko krono, francoski frank, zlato marko, švicarski frank) and Din (56.70, 3.08, 7.99, 1.68, 2.22, 13.51, 10.93)

Kredit za pogozdovanje Dalmacije. Minister za šume in rudnike je odobril kredit 350.000 Din za pogozdovanje goletin v Dalmaciji.

Padla je v apnenico. V Gameljnah so gasili živo apno v apnenici pri posestniku Smoletu. Domača hčerka, 19-letna šivilja Genovefa Smole je šla mimo apnenice, kjer ji je spodrsnilo ter je padla v jamo. Ožgala si je popolnoma obe roke in so jo morali pripeljati v ljubljansko bolnico.

Poljske miši v Prekmurju. V južnih delih Prekmurja, zlasti v okraju Dolnja Lendava in v občini Rakičen okraja Murska Sobota se zelo širijo nevarni škodljivci, poljske miši. Veliki žulan mariborske oblasti se je ponovno obrnil na ministrstvo za kmetijstvo za nujno nakazilo kredita v svrhu nabave sredstev za uničevanje škodljivca.

Volkovi beže iz Bosne v Dalmacijo. Vsled gozdnih požarov v Bosni so jeli bežati volkovi iz bosanskih gozdov v Dalmacijo. Kmetje ne vedo, kako bi si pomagali, ker nimajo prozja.

Koliko je pravoslavnih duhovnikov? Po statistiki ministrstva ver je v starih mejah Srbije 915 pravoslavnih svečenikov, 36 vpo-kojenih, 33 kapelanov in 7 dijako-  
nov.

Velika železniška nesreča. V noči od 9. na 10. t. m. je med postajo Braljeno in Črnisem v Srbiji trčil tovorni vlak, ki je vozil iz Beograda, v drugi tovorni vlak, ko sta vozila oba z največjo brzino. Udar-ec je bil strahovit. Lokomotive in vagoni so bili popolnoma razbiti. Izpod razvalin so potegnili mrtvega vlakovodjo in enega zavirača, grozno razmesarjena. Vse ostalo osobje pa je bilo težko ranjeno.

Samomor perzijskega konzula v Berlinu. Perzijski konzul Hasan Alavi se je 4. avgusta vrgel pod vozeči brzovlak na berlinskem kolo-dvoru. Bil je takoj mrtev. Vzrok samomora ni znan. Iz revščine se gotovo ni usmrtil.

Črnci o postanku človeka. Sudanski črnci imajo dokaj čudno ve-ro o postanku človeka. Po njihovem mnenju je človeka porodila bela krava. Ta človek, ki je bil polbog, se je nekoč sprehajal ob reki Nilu, kjer je zapazil neke vrste krokodilke, s človeškimi glavami in silno lepim telsom. V najlepšo krokodilko se je zaljubil in jo vzel za ženo. Toda glej spaka, otroci so se vrgli po materi. Žalosten je šel vprašat svojo mater, belo kravo, za svet, kaj naj stori. Ona mu je nasvetova-la naj vzame najlepšega sinčka, da ga bo ona preobličila. Krava je res malega krokodilčka s človeško gla-vo preobličila v človeka in ga poro-čila zopet s krokodilko in njegovi otroci so imeli vsi človeško podobo.

Natakar — kaplan. V vasi Stor-kow pri Köngswusterhausnu je bi-lo razpisano mesto za kaplana. Za to mesto se je potegoval »kaplan« Pavel Hartwig in ga je tudi dobil, toda preden je svoje novo mesto nastopil, so ga zaprli, ker so ga prijatelji razkrili, da ni nikak kap-lan, ampak navaden natakar, ki je bil že enkrat radi enake slepa-rije zaprt.

**Pomnite:** Schichtovo milo izda dvakrat več, če se perilo namoči z Žensko hvalo.

# CARL POLLAK D. D. LJUBLJANA

**Velika inventurna detajlna razprodaja  
čevljev po tovarniški ceni  
na Dunajski cesti št. 23 na dvorišču  
je podaljšana vsled vedno  
večjega povpraševanja  
do 16. avgusta 1927.**

Na razpolago je še več **1000 parov** raznovrstnih vzorcev **po izvanredno nizki ceni.**

Moški in ženski od . . . **Din 60-** naprej.

Fantovski, deklški in . . . **Din 20-** naprej.  
otroških od . . . . .

**Velika zaloga sandal  
iz rujavega blank usnja od šte. 20 do 46.**

**Poleg tega  
konfekcijski in jermenarski  
izdelki, kakor gamaše,  
aktovke in nogometne žoge  
l. t. d.**

Obilen blagoslov. V kraju Pre-stavic v Nemčiji je povila žena ne-kega rudarja četvorčke, dva dečka in dve deklici. Eden dečkov je umrl, ostali trije so zdravi in tudi srečna mati se počuti zdravo.

Tesla napoveduje polete z brez-žično električno silo. Nikolaj Tesla, slavni jugoslovanski elektrotehnik in iznajditelj mnogih električnih naprav, ki dela že leta na prak-tični uporabi brezžične električne gonilne sile, je praznoval dne 12. julija svoj 71. rojstni dan. Pri tej priliki se je izrazil napram no-vinarjem, ki so ga prišli intervju-vat, da ni več daleč čas, ko bodo obkroževali aeroplani svet. Gonili jih bodo lahki motorji, ki bodo do-bavljali elektriko iz zraka, kamor jo bodo pošiljali generatorji na zemlji.

Gospodarska kriza v Italiji. Po uradnih podatkih je bilo dne 1. julija t. l. v italijanskih lukah ne-zaposlenih 56 parobrodov s skup-no tonažo 194.918 ton in 46 jadrnic s tonažo 2218 ton. — Italijanska vlada namerava preprečiti z izvan-rednimi odredbami ta pojav, ki do-kazuje, da je italijanski trgovski promet po morju znatno nazadoval.

Sovjetski komitet za narodno obrano je te dni zaključil, da se zgradi v Rusiji 16 novih tvornic za orožje in municijo.

Velika rudniška nesreča v Nem-čiji. V nemškem rudokopu v Vest-faliji se je pretekli teden zgodila velika nesreča, ki je zahtevala ve-like gmotne in človeške žrtve. — Vsled močnega deževja so se ze-meljske plasti premaknile in pod-sule vse rove. Čez 3000 rudarjev je

bilo zaposlenih in sedaj so vsi brez dela. Mnogo jih je tudi podsulo.

Nazarenci in vojska. V Vojvodi-ni živi do 2000 vojnih obvezancev, povečini Srbov, ki so nazarenske vere, kateri se strogo drže zapo-vedi »Ne ubijaj« in nočejo v vojski prijeti za puško in orožje. Vojna oblast jih je pozvala pred vojno sodišče, kjer je bilo 300 obsojenih vsak na 10 let ječe. Vendar so jih pozneje izpustili. Sedaj je vojaška oblast pozvala nazarenske vojne obvezance na orožne vaje. Toda kljub pretnji z 10 letno ječo noben nazarenc ne hotel prijeti za pu-ško. Vojaška oblast ne ve, kaj bi sedaj počela s temi ljudmi.

Bogat berač. V Speziji v Italiji je policija prijela nekega 87 let starega berača, ki je spal v preno-čišču za reveže in pri katerem je našla 30.000 lir. Natančna preiska-va je dognala, da je berač resničen lastnik te vsote, da ima poleg go-tovine tudi hiše in zemljišča. Ob-last ga je spodila v rojstno občino in mu prepovedala prosjačenje.

Izglej na žetev na Bolgarskem. Po obvestilu bolgarskega polje-dskega ministrstva bo donesla letošnja žetev na Bolgarskem okrog 12.180.000 meterskih stotov žita, to je za 9 odstotkov več nego lani in za 42 odstotkov več nego kot je znašal povprečni donos žetev v poslednjih petih letih. Zelo po-voljno je tudi stanje ječmena in ovsa.

Strahote potresa v Srednji Kitaj-ski. Šele sedaj so prišla natančnej-ša poročila o strahovitem potresu, ki je uničil celo Kitajsko pokraji-no Kan-Son, katera se nahaja v centralni Kini. Po poročilih katoli-ških misijonarjev, je preko 100.000 mrtvih. Mesta Siačang s 170.000 prebivalci, Lan-Češi z 200.000 in Kou-Lang s 50.000 prebivalci so popolnoma uničena in porušena. Na nekaterih krajih so nastale v zemlji ogromne razpokline, iz ka-terih vro celi potoki vode.

Slovensko ženstvo priredi ob ča-su jesenske razstave od 15. do 26. septembra 1927 na Ljubljanskem velesejmu razstavo oziroma tekmo-vanje narodnih noš. Pokroviteljstvo je prevzela dvorna dama Nj. Vel. Kraljice Marije gospa Franja dr. Tavčarjeva. Da bo ta prireditev, ki mora biti ponos naših žena širom Slovenije in dokaz lepote in umet-nin naših narodnih noš, čim lepše uspela, pozivamo vse slov. žene in dekleta, da pridejo na ta dan tek-movanja, t. j. 16. septembra v na-rodnih nošah same ali pa pošljejo v

# KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošne hranilnice št. 14257

reg. sadr. z neomej. zav.

Brsojavke „Kmeti dom“. Telefon št. 2647

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter nastavi premišnja in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

višje na  
knjižnice

6%

brez od-  
povedi

čistih

Večje stalne višje in višje v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakazila (zakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 9. — 12., in od 2. — 4.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.



njih svoje znanke. Skrbite pa za to, da tudi moška narodna noša ne izostane. Zastopana naj bodo tudi vsa društva po možnosti v skupinah. Ker je ta dan namenjen manifestaciji narodnih noš, je dolžnost vsake Slovenke in vsakega Slovenca, da se osebno udeleži te prireditve in bi bil narodni greh, če bi kdo pustil le posamezni komad ter dragoceno-sti zaprt doma v skrinji ali omari, ker bi s tem zmanjšal sloves in veličastnost manifestacije. Narodne noše: Štajerska, Koroška, Prekmurska, Tržaška okoličanska, Beneška, ta dan je Vaš, zastopajte ga častno. Na programu prireditve je tudi kmečka soba, v kateri bo razstava vsakovrstnih narodnih vezezin, slikanih, vložnih in rezanih skrinj, kolovratov, preslic, čelnic, sklepank, peč, zavijač, svilenih rut, kožuhov itd., kdor bi bil v posesti kateregakoli teh predmetov, naj javi to Velesejmskemu uradu, ki prevzame za vse yposlane predmete polno jamstvo in povrne pošiljativne stroške. Našemu klicu naj se odzovejo vsi, ki z narodno nošo ali katerikoli predmetom morejo obogatiti in spopolniti razstavo in tudi oni, ki morejo dati informacije ali naslove, da se odbor obrne na dotične pismenim potom. Vse prijave in dopise sprejema prireditveni odbor pod naslovom: Ljubljanski Velesejmski urad, Ljubljana.

## Narodni gospodar.

### Hmeljske uši.

Vzlic vsem opominom so hmeljarji storili letos le vrlo malo, da se obranijo raznih boleznih in škodljivcev na hmelju. Izmed boleznih se je pojavila zlasti peronospera, ki se pa vsled suhega vremena ni mogla toliko razviti, da bi resno ogrozila pridelek. Izmed škodljivcev pa se je zlasti v Dravski dolini pojavilo mnogo uši, ki grozijo deloma uničiti pridelek.

Hmeljska uš je eden najnevarnejših hmeljskih škodljivcev, zlasti zato, ker se silno hitro množi in velike množine uši morejo popolnoma uničiti celi pridelek.

Hmeljska uš prileti navadno na hmelj v celih rojih in sicer kot krilata samica, ki znese jajčka na spodnji strani lista, iz katerih se izvalijo prave uši, ki so brez kril in ki se zopet dalje množe. Jeseni se zopet izležejo krilaste samice, ki odletijo nazaj na sadno drevje, zlasti češplje, kjer se nadalje množe in prezimijo ter spomladi zopet napadejo hmelj, navadno že koncem maja. Gotovo je marsikateri hmeljar že opazil v tem času na hmelju večjo množino malih črnih muh; to je muha - aphis, ki leže jajčka na spodnjo stran hmeljevega lista, iz katerih se izvalijo male, zelenkaste listne uši, ki se z neverjetno naglico dalje množe.

Uš zabada svoj rilček v list ter sesa sok iz njega. Posledica je, da se list začne sušiti in, ako je dosti uši, posuši se cela biljka. Istočasno se pojavi na hmelju tudi »manac

ali »medovina«; cel list se namreč prevleče z tanko svetlo plastjo slatkega listnega soka, kar zlasti dobro pospešuje plesnobo hmelja. Vzrok mane je tudi le uš, ki zlasti v hladnih letnih nočeh pridno sesa sok, da se ogreje, in ta sok kapa na spodnje liste ter povzroči takozvano mano, ki docela zalepi list ter mu onemogoči dihanje in se tako list mora posušiti. Tudi »sajavost«, katera se pojavi na listih v obliki črne prevlake, povzroči edino le uš.

Ko se uši naselijo na hmelj, se dalje ne selijo temveč ostanejo na eni in isti rastlini. Zato opazimo večkrat v enem hmeljniku polno uši, dočim je sosedni docela čist. Tako n. pr. letos v Dravski dolini opazimo uš v prvi vrsti na robu nasadov ali le na enem delu in ne vedno na celem nasadu. Suhi listi in posamezne suhe rastline zlasti na robu hmeljnikov v Dravski dolini so skoraj izjemoma le posledica listne uši. Vedeti je treba, da kjer ni uši, tudi ni mane (medovine ali medene rose) in kjer ni mane, tudi ne počrni hmelj od gljivice sajavosti.

Zato se je treba z vso silo boriti in z vsemi mogočimi sredstvi zatirati uši na hmelju tudi v slučaju, da letos niso tako nevarne odnosno se niso pojavile v takih množinah, ker, čim manj jih uničimo, tem več jih bo prezimilo in tem večja je možnost, da nam prihodnje leto nanesejo prav občutno škodo. Kar letos lahko opravimo in z malimi stroški, bi bilo že prihodnje leto morda sploh nemogoče.

Naši hmeljarji so letos, v kolikor so sploh kaj storili, škropili hmelj le z modro galico in apnom; to škropljenje ali pomaga edino le proti peronosperi, popolnoma nič pa proti listni uši. Kot univerzalno sredstvo zoper vse bolezni in škodljivce hmelja smo priporočali kombinirano sredstvo »Tutokil«. Nekateri napredni hmeljarji so se res poslužili tega sredstva in njihovi hmeljniki so danes popolnoma prosti uši ter seveda tudi medene rose in sajavosti. Celo oni, ki so škropili z Tutokilom že zelo pozno, imajo v svojih nasadih mnogo manj uši kakor pa oni, ki sploh niso škropili ali pa le z modro galico.

Kakor pa je Tutokil izborno sredstvo zoper vse bolezni in škodljivce hmelja, ipak je v prvi vrsti obrambno sredstvo. Kdor je torej zakasnil škropitev z Tutokilom ter ima danes v hmeljskem nasadu polno uši, ta se ne more več z uspehom poslužiti Tutokila, temveč mora vzeti jače sredstvo, da temeljito uniči celo zalego. Navadno se je proti listnim ušim priporočalo škropljenje z zmesjo tobačnega izvlečka in črnega mila. Pri tem pa je treba previdnosti, ker ta zmes rada škoduje cvetu. V zadnjih časih se zlasti na Češkem in Bavarskem upotrebljava zoper uši na hmelju z izvrstnim uspehom Ausiško sredstvo proti listni uši na hmelju »Bl. 90«, ki je vpeljano letos tudi pri nas pod imenom »Dubisan«.

Dubisan izdeluje tvornica Kaštel d. d. v Karlovcu. To sredstvo je na kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Topčideru preiskano in preizkušeno ter od kmetijskega ministrstva prodaja odobrena. Na 100 l vode je treba 1 kg Dubisana. Vojvodinski hmeljarji so se že lani kakor tudi letos zoper hmeljsko uš pridno posluževali Dubisana in to z najlepšim uspehom. Zateški hmeljarji pa smatrajo to sredstvo kot edino, ki se da res z uspehom uporabiti.

Dubisan se dobi pri tvornici Kaštel d. d. v Karlovcu. Z istotakim dobrim uspehom kakor pri hmelju, se da uporabiti tudi zoper vse druge listne uši (na sadnem drevju, cvetlicah itd.), za hmeljarje pa je Dubisan kot pokončevalno sredstvo zoper tako škodljivo hmeljsko uš neprecenljivo. JAD.

### Cestni odbori Radovljica - Bled na delu.

Odkar se je izvršil nasilni razpust cestnih odborov Radovljica-Bled, smo pričakovali, da se bo sedaj silno hitro delalo, ko so prijeli v roke delo »ta boljši« moške SLS. Po več ko trimesečnem gledanju, kaj bo, smo se naveličali poslušati kritiko ljudstva in zato upamo, da ne bode ta dopis odveč.

Kdor gre iz Radovljice proti Kamni gorici čez most, se mu zdi,

da je bil tukaj pravi babilonski polom. Okrog in okrog mosta leži staro tramovje in čaka morebitne nove povodnji. Mostu še manjka popravila, mostnice so take, da se človek boji za konja, da bi si ne polomil nog. Pri silnem obisku letoviščarjev na Gorenjskem je prava sramota, da so za ograjo pribite deske, ki se majejo kakor mlin na veter.

Blejski most. Sramota je, da se vsaj to leto, ko opazujejo tuji to podrtijo, ni že začelo graditi. Čez Savo drži le brv in še to brv je zgradilo nekaj privatnikov. Načrti za novi most so že plačani, pa dragi so bili. Koliko je bilo že komisij! Glavna napaka pri tem mostu je, da je ministrstvo za javna dela nakazalo 1 milijon dinarjev gradbeni direkciji. Ta denar bi bil moral biti izplačan cestnima odboroma Radovljica - Bled in bil bi most že vsaj polovico pod streho, in to z lahkoto s tem denarjem, ne pa, da so še obremenili vsak cestni odbor za 117.000 Din. Cestni odbor tudi govori na svojih sejah, da bode treba zvišati cestne naklade za 100%. Kaj bo počel naš kmet, obrtnik in delavec? Prav je, da se zgradi most iz betona, toda luksuza s praznim žepom ni potreba.

Tujci se nam morajo smejati. Govoril sem z ugledno osebo, ki je bila te dni v Italiji. Tudi tam je bilo mnogo podrtega, a vse je bilo na mah popravljeno. Pri nas pa nikamor ne gre.

Če ste hoteli imeti cestne odbore v rokah, potem delajte in pokazite, kaj znate, ne pa samo o »zaslugah« kričati, ali govoriti o kakšnih spomenikih. Ko so naši kmetje gradili sirarske domove, je bilo delo v dveh mesecih končano in to brez komisij, ki včasih več veljajo kakor stavbe. Toda to so zidali kmetje sami, brez ozira na eno ali drugo stran, kje bodo »zaslug« in danes je uspeh viden. Tukaj pa se govori o teh mostovih že eno leto, pa ni na nobenem koncu nič!

Podružnica vinarskega društva v Novem mestu priredi dne 11. septembra t. l. po zjutanji sv. maši predavanje v Vavti vasi-Strazi, dne 25. septembra pa v St. Petru pri Novem mestu. Predaval bo na obeh predavanjih srezki kmetijski referent Fr. Malasek iz Novega mesta. Iste dneve predava dne 11. septembra v Semiču in 25. septembra v Metliki gosp. strokovni učitelj Alfonz Stoklas iz Grma pri Novem mestu. Predavalo se bo o vinski trgatvi in kletarstvu. Vinogradniki se opozarjajo na ta važna predavanja in se pozivljajo, da se istih v obilnem številu udeležijo.

»Naše gorice«, glasilo Vinarskega društva v Mariboru. — Vsebinska 3. številka: Uvodni članek govori o trošarini na vino in vinski mošt. Ta članek je obširna razprava strokovnjaka in zavzema polovico zvezka. Gostilničarji, vinski točilni obrtniki, kavarnarji, vinski trgovci in navsezadnje tudi oni vinogradniki, ki točijo pod vejo, se bodo mogli iz te strokovne razprave temeljito seznaniti z vsemi predpisi, ki zadevajo promet z vinom in vinskim moštom. Inž. C. Jeglič iz Grma končuje svojo razpravo o Oneidi in novejših vrstah krompirja, prof. inž. Vinko Sadar pa je pričel razpravo o boju s škodljivci in boleznimi na hmelju in končni članek Jos. Zabavnik nadaljuje razpravo o načrtu »Zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva«. V društvenih vesteh in drobižu so razne strokovne novice in poročila o stanju vinogradov, vinski



Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da nam je kruta in neizprosna smrt ugrabila dne 16. t. m. ob 6. uri zvečer po dolgotrajnem in zelo mučnem trpljenju našega nadvse ljubljenelega soproga, očeta in strica, gospoda

## FRANC LEBEN

posestnika in gostilničarja

v 63. letu starosti.

Pogreb blagega in nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek 18. avgusta ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče Dvor.

Dvor pri Polhovem gradu, dne 17. avgusta 1927.

Žalujoča soproga Frančiška Leben.

S. Imakulata, uršulinka, Rozalija

Josip, Ivan, Vencel

hčeri.

sinovi.

letini in vinski kupčiji in razna gospodarska navodila. Jako važne beležke najdemo pod rubrikami: Kmetijsko šolstvo, Vprašanja in odgovori, Književnost in Meteorološka opazovanja. — Vsebinska 4. številke: V uvodnem članku razpravlja Klotar Bouvier jun. iz Gornje Radgone o temi: Naša vina in trgovinska pogodba z Nemčijo. Ta članek je jako važen za vinske trgovce in eksporterje. V naslednjem članku se bavi L. Bučar iz Kostanjevice z vprašanjem nevdržnega položaja vinogradnika in točilnih obrtnikov pod naslovom Vinogradništvo in točilna obrt.

Ta je pojasnjen marsikateri zagonetni problem o zastajanju vinske kupčije in prenehanju idealnega razmerja med vinogradnikom in gostilničarjem. Članek se priporoča v ponatis v gostilničarskih strokovnih listih. A. Sotler iz Sremelj priobčuje kratek članek o Odbiranju (seleskiji) v vinogradništvu, inž. Albert Muri iz Maribora objavlja važne podatke o našem kmetijskem šolstvu, prof. Vinko Sadar pa konča svoj članek o boju s škodljivci in boleznimi na hmelju. Potem so na vrsti: Inž. agr. Benedikt Wenko, Maribor: Predlog za širokopotezno pospeše-

vanje kmetijstva, inž. Jos. Zidanšek, Maribor: Izkoriščanje gnojnic, Jos. Mešček, nadučitelj v pok. in posestnik, Krčevina pri Mariboru: O kokošjereji, Andrej Zmavc: Iz vinarske geografije in statistike, prof. Fr. Fink, Maribor: Sola in vino. Za tem sledijo društvene vesti, drobiž s poročili o stanju vinogradov, vinske in druge letine in vinske trgovine, poročila o kmetijskem šolstvu, vprašanja in odgovori in književnost. Ob zaključku lista nadaljuje Josip Zabavnik svoj načrt Zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva. — »Naše gorice« so kme-

tijsko strokoven list, ki je z vsako številko boljši in interesantnejši, kar je pred vsem zasluga neumornega urednika in pospeševalca Vinarskega društva, direktorja A. Zmavca. Njegovi sodelavci so mu zvesti in marljivi, da ima časopis vedno dosti gradiva na razpolago. Zeleti bi bilo, da tudi javne korporacije in avtonomni uradi list naročijo ozir. pristopajo kot člani k Vinarskemu društvu. Pozadevne-ga pouka so potrebni predvsem oni župani, ki mislijo, da je obkladanje vinskega pridelka z občinskimi dokladami najvišja splošno-gospodarska modrost.

# CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog  
nad Din 65,000,000.—

v lastni palači Narodni Dom

Stanje glavnice in rezerv  
nad Din 4,000,000.—

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.  
Kupuje in prodaja devize in valute.

**Podružnici: MARIBOR -- SOŠTANJ.**

**Otroške majice, kopalne hlače in flor-nogavice,**

kravate, srajce, rokavice, namrnice, žepni robci, nakit za obleke, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni, Solingern škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila samo pri

**JOSIP PETELINC**  
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi  
**LJUBLJANA**

Najnižje cene!

Točna postrežba!

**Usnje.**

**VELIKA ZALOGA**  
raznovrstnega usnja in podplatov lastnega in tovarniškega izdelka

vse najboljše kakovosti kakor tudi raznovrstne

čevljarске potrebščine in čevljarско orodje nudim po najnižjih dnevnihi cenah.

Prejemam v stroj in kupujem vsakovrstne surove kože. — Za obilen obisk se priporoča

**FRANC ERJAVEC**  
usnjarna in trgovina z usnjem v NOVEM MESTU.

Svoji k svojim!  
**Kmetje**  
in  
**kmetice,**

Kadar kupujete v mestu svoje potrebščine, podpirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Širite Grudo!

**Sekire**

krampe, plankače, cepine, lopate in vse drugo kmetско orodje izdeluje iz prvovrstnega železa in jekla po najnižjih cenah  
Ivan Stroj, kovač, Grabče, pošta Gorje pri Bledu.

**Rž, pšenico**

kupuje najdražje

**„EKONOM“**

osrednja gospodarska zadruga

**Ljubljana**

**Kolodvorska ulica šte. 7.**

**la portland-cement**

v papirnatih in juta-vrečah  
(splitski in trboveljski)

ima v zalogi

**EKONOM, osrednja gospodarska zadruga**  
v Ljubljani r. z. z. o. z.

# PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon št. 2149, 2968

**Prešernova ulica 4**

Pošt. ček. rač. 13.853

(Žiro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. cesij. -- Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.